

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 00046

GASN UN EVENYUS

Eliezer Greenberg

Permanent preservation of this book was made possible by

Lester M. Abelman

in memory of

Eliezer Greenberg

FUNDING FOR THE CORE COLLECTION OF YIDDISH LITERATURE
WAS MADE POSSIBLE IN PART BY A GRANT FROM THE
DAVID AND BARBARA B. HIRSCHHORN FOUNDATION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

אליעזר גריינברג

**האטסן
טענוונטליום**

חויטנפֿאָרְקּוֹיַּךְ
בִּידֵעַרְמָאנֶס בּוֹךְ-גַעַשְׁעַפְט
239 East 12th Street
ניו יַּאֲרָקְיַּם, נ. י.

Copyright 1928
By Eliezer Greenberg
New York, N. Y.

446 פִּינְסְקוֹיְמָזֶל פֿרַעֲם, אַיְנָה 84 בָּאוּרָה, נ. י.

אַיִלָּה אֶלְתָּם

	<u>אפשרויות</u>
55 — — — — —	וְויִים שׂוֹיִם — — — — —
56 — — — — —	מְאַדְנָעַ — — — — —
58 — — — — —	וְויִשְׁוִיבֵן צְוֹוִוִי — — — — —
59 — — — — —	וְויִאָשְׁוֹאָרְצָעַר זְוִיל — — — — —
60 — — — — —	קִילֻעַ טִיבְלָאָךְ — — — — —
61 — — — — —	מִיטַּמוֹוַיל פַּאֲרַשְׁלָאָסְעָנָעָם — — — — —
62 — — — — —	אַין טָעַג — — — — —
63 — — — — —	דִּין נְאַמְעָן — — — — —
64 — — — — —	אַטָּאָג — — — — —
66 — — — — —	פְּרִיהָאָרְבָּסְטַ — — — — —
67 — — — — —	זָוַן אָוָן בְּרוּוּוּ — — — — —
68 — — — — —	דִּי פְּרִירִיד פּוֹן בְּרוֹוֹת אָוָן זָאַלִיךְ — — — — —
69 — — — — —	גַּעֲבָעַנְמָשַׁט זָאַל זְוִין דִּי רָגָע — — — — —
70 — — — — —	אַין דָּעַר פְּרָעָמֶד — — — — —
71 — — — — —	וְויִ פְּיִיעַר פּוֹנְקָעָן — — — — —
72 — — — — —	בְּאַגְּעַנְמִישׁ — — — — —
73 — — — — —	בְּרוּוּוּ — — — — —
74 — — — — —	אַין רָוּ פָּנוּ וּוּנְנָט — — — — —
75 — — — — —	וּוּנְנָט — — — — —
76 — — — — —	סְחַאַט גָּאַט — — — — —
	<u>וּוּנְנָן</u>
79 — — — — —	וּוּנְנָן — — — — —
80 — — — — —	בָּאָם יִם — — — — —
82 — — — — —	עַרְד — — — — —
85 — — — — —	אַין שְׁפִיטָאָל — — — — —
87 — — — — —	אוֹונְשַׁט — — — — —
88 — — — — —	וּוּרְשָׁטָר — — — — —
89 — — — — —	אַתְּפִילָה — — — — —
90 — — — — —	זָוַן פְּאַגְּאָמָה — — — — —
91 — — — — —	מִוְתְּנָכְט שְׁעָה'ן — — — — —
92 — — — — —	פַּאֲרַמְאָגָן — — — — —
93 — — — — —	אַיִצְט — — — — —
	<u>מענטשׁ</u>
45 — — — — —	שְׁלוּם עַלְיכֶם — — — — —
46 — — — — —	קִוְּטַס — — — — —
47 — — — — —	וּוְאַלְטַס וּוּתְמָאָן — — — — —
48 — — — — —	גַּאֲרָקִי — — — — —
49 — — — — —	טְשַׁאֲרָלוּ טְשַׁאֲפְלִין — — — — —
	<u>מיר</u>
53 — — — — —	אַ שְׁוּוּיְגְּנְדוּיקָעָר — — — — —
54 — — — — —	קָעָנוּ זְיוּן — — — — —

לְוִפְּקָאָן מִיּוֹן חַיִּים — — — — — 7

גָּאָסָן אוֹן עַוּוּנָיִוּס

אֲפָשֵׁיַד

לייפקאן מיין היים.

ווער וויסט צי וועל איך נאך אמאָל באַטרעטען
דיין ערָה, אַ בעסעראָכְיעַ מיין היִם.

בָּאַטְשׁ דָּא בָּאַ אָונְדָּה, אַיְן דִּיבָּן לְאַנְדָּ אָוָן פָּעָטָן —
געַדְעַנְקָ אַיךְ דִּיְינָעַ שְׂטִיבָּלָאָךְ פָּוֹן לְיִם.

בָּגְעַדְעַנְקָ דִּיְין שְׁבָתְּ-יוֹסְטָובָּ, דֵּי בָּאַטְמָאָן,
די פָּאָרְלָאָךְ אָוְנְטָעָר שְׁטָאָט אָוִוָּחָ אַ שְׁפָאָצִירָ;
וְאוֹו טְרוֹזְיָעָרָ פָּוֹן דָּעָרָ וְוָאָךְ בְּרָעָנְגָּטָ מְעָן צְעַטְרָאָגָּן,
וְוְוְיָלָ סְעַפְנָטָ נִוְתָּ דָּאָסָ האָרֶץ — דָּוּרָךְ דָּעָרָ וְוָאָךְ — דֵּי טִירָ.

געַדְעַנְקָ אַיךְ דִּיְינָעַ לְוַיְטָעָרָ פָּאָרְנָאָכָּטָן,
די טְשָׁעָרָעָדָ, דֵּי „דוֹיְנָעָ“ פָּוֹן „טְשָׁוּבָּאָן“
אוֹן גּוֹטָ אַיְזָ מִיר אַמאָלָ פָּוֹן דִּיר צָוּרָאָכָּטָן —
דוֹ פְּנִיטָעָלָעָ, דוֹ לְיכְטִיקָּם, מיין לְיִפְלָאָן.

ווער וויסט צי סְזָוָעָט נָאָךְ וְוָעָן אַמאָל באַטרעטען
מיין פּוֹסָ, אַ בעסעראָכְיעַ, דיין ערָה:
כְּנֻעַם אֲבָעָרָ אָן בְּיוֹ לְעַצְטָן הַאֲרָבָּסְטָ-טָאָגָ שְׁפָעָטָן —
מיין נְוָלָ, וְוָאָסָ אַיְזָ מִיר אַדָּאָ באַשְׁעָרָטָן.

בأشערת איז מיר דעם בחור דעם פארשייטן
צ'ו ל'עבן וווײיט פון דיר אין נויט און זאָרגן :
און שיקן זאל איך גראָסן דיר פון וווײַטן —
מיינע ל'ודער פון דער שטאָט נוּוְיַָּאָרָק.

ב

בأشערת געווען אין יוננט זיך אָפּזָאנָן :
פון הײַם, פון פרײַנט און טָרוּמָען זעכֶן-יעָרִיקָע :
זיך אָפּגָעָן דעם וואָנדער — זאל ער טָראָאנָן —
האט פֿאָרטְרָאנָן מֵיך אָהָרָע, קַיְּוֹן אָמָערִיקָע.

בأشערת געווען מײַן לְיִד זאל דָא צָעַבְלִיעָן זיך,
צעַבְלִיעָן זיך אַין שטאָט צוֹוִישָׁן מוּירָן :
און זִינְגָעָן זאל אַיך דָא פָּוּן די וּאָסָם מַיְּעָן זיך,
און זִינְגָעָן זאל אַיך — זִינְגָעָן, נִיט באָדוּיעָן.

מעג שווער אוּוֹף דעם גַּעֲמִיט זיך נַאֲרָךְ צָעַלְיוֹן.
דאָס נִיְּעָ לְיִהְ, אוּוֹף, "היַינְט" אָון אוּפְּטָן "געַכְּטָן".
פאָהָלְשָׁטָ לִיגָּן אלְעָ אַלְטָע וּוּנָן —
און זִיגָן מָוּ דָעָר וּמָעָג נַאֲרָךְ גַּעֲרָעְכָּטָן.

ס'צָעַרְיוֹיסָט דָעָר יִם פָּוּן האָס שָׂוִין אלְעָ צָאָמָעָן.
עם שָׁוְפְּטָט שָׂוִין דָאָס לְיִד פָּוּן שְׁטָאָל אָון אַיזָּוּן :
דָעָר מְעַנְּטָשָׁה האָט שָׂוִין פָּאַרְזּוֹכָט פָּוּן אלְעָ סְמִיעָן —
וּוּעָט מָוֹן וּוֹעָן מִשְׁיחָ דָא זִיך וּוּיְזָן —

נאר ניט ווי איז די מעש'ס פון פאראצ'יינן,
פאראשריבן האט די גליוכניילטע געשיבטע :
אויף דרייך פון שטאטט זאל קומען ער צעריטן —
זאל קומען ער, וועט קומען ער, פאָר אונדוּ די אויפגעעריכטע.

ג

פאָרגניב מיר, הײַם, וואָס ב'האָב דיך ניט באֶזונגען,
דו אָרט, וואָו ס'אייז מײַן ווינְגַל ווען געשטאנען :
דיין ערְד האָט שווין מײַן טאָטן לאָנגַ פֿאָרְשְׁלוֹנְגַען —
און האָלְסְט באָ זיך אלְסְ מישבְּנוּ נאָך מײַן מאָמען.

אויך זי וועט דאָרט אִיד לְעַצְמָעָה רְוֵגְעַפְּנִיעָן,
און היְלִיקָעָר וועט נאָך דיין ערְד מִיר ווּרְעָן.
נאָך אִיך ווּלְדָאַ בְּיוֹ לְעַצְמָעָם שְׁפִינְגָעָן —
מיַן שְׂטָאָטִיך לִיד אָוָן קִינְמָאָל נִיט אוּפְהָעָרָן.

אָפְט נִיט אָין מִיר אֲבעַנְקָשָׁאָפְט אָוִוָּת מִיט ווּאָונְדָעָן,
וּוְ נאָך אֲלִיבְּ-פֿאָרְלְוּרְעָנָר בְּאָקָאנְטְּשָׁאָפְט.
ס'הָאָט בְּלוֹטִיך אָונְדוּ די ערְד אָזְוִי פֿאָרְבּוֹנְד —
וועט אַיְビָק בְּלוֹטִיך זַיְן אָונְדוֹזָר פֿאָרוֹוָאנְדְשָׁאָפְט.

צְעַשְׁיוֹדְטָע אֶבְּעָר ווּלְזָן מִיר שְׁוִין בְּלִיְבָן.
נִישְׁט אִיך ווּלְ אָוָן נִיט אִיך קָעָן מִינְיָן גּוֹלְמִידָן.
און וועַן אִיך ווּלְדָאַס לְעַצְמָעָה לִיד אַנְשְׁרִיְבָן —
אֲコָם מִינְזָהָרְבָּסְט, מִינְזָהָרְבָּסְט פֿאָר שְׁנִידָן.

דעם לעכטן אטען אויסהויכן אין לידער,
מייט ניינער-ערדר א נייעם בונד דא שליסן :
און ס'אייז באשערט מיר דא, ס'זאל מיר די פיבטעה נידער
מייט רידלען ערדר, צום לעכטן מאל, באנרגיסן.

||

נאסן אוֹן עֲוֹעָנִיּוֹם

ברוקליין בריך

אַ, שטאלצעע, מאיעסטעטויישע סטאטווע,
דו וואונדרוואָך געפֿלעכט פּוֹן קִיּוֹט אָוּן שְׁטוּרֶיךָ:
ס'פֿאָרטְרָאָכְטָן דֵּיךְ אַיז אַ לִיכְטִיקָע נְבוֹאָה —
אוֹן דֵּיין אוֹיסְזָעָן אַיז דָּער שְׁטָאָלֶץ פּוֹן מעַנְטָשָׂנָם זַיְגָן.

דו האָסְטָן זַיְד אַיז דָּער לְעָנָג דָּא אוֹיסְגַּעַזְוִינָגָן,
צְוֹוִישָׁן בְּרוּקְלַיְן אָוּן נְיוֹרְקָה אַיבְּרָעָן טְיִידָה:
— פּוֹן אַיּוֹן אָוּן פּוֹן שְׁטָאָל אַ רְעַנְגְּבָוִינָגָן,
אַ בּוֹנֶר גַּעֲשָׁלָאָסָן צְוֹוִישָׁן דְּיִיד אָוּן דְּיִידָה.

הוֵיר אַיבְּרָעָן דֵּיר — גְּרוּוּדְרוּיכְּיִקָּע אַזְּזָאָרָן,
אוֹנְטָעָר דֵּיר — אַ שְׁפִּיגָּל אַזְּזָאָרָן
איְדָה קָוָק אַוִּיפָּה דֵּיר פּוֹן צְוֹאָנְצִיךְּדִיָּהָן גָּאָרָן —
אוֹן סִיפְּלָאַגְּטָעָרָט וַיְדָמִיּוֹן צְנָנָג אַיז בְּלָעָנד פּוֹן אַוִּינָן.

אַ העַנְגַּעַנְדִּיקָעָר דֵּין אוֹיפָה קִיּוֹט אָוּן שְׁטָאָנְגָּעָן,
הָאָסְטָן גַּעַזְוְנָדָן הָעַל דָּעַם קְנוּסָט פּוֹן מִיּוֹן גַּעַמִּים,
אִיצְטָבְּלַיְעָן אַיז מִיר שְׁטָאָטִישָׁע גַּעַזְוְנָגָעָן
מִיטָּדָע שְׁטוֹנָגָעָן, פּוֹן דֵּיין וְוָאָנְדָעָר, אַיז מִיּוֹן לְהָ.

HOUSE FOR SALE

פֿוֹן גַּאנְצָן רִיךְ אָוּן יְהּוֹסְדִּיקָן שְׂטָאמָם,
אַיּוֹ נָאָר דְּאָס אַלְטָע הוּאָז דָּא, אַוְיָף דָּעָר נָאָס, פָּאָרְבְּלִיבָן.
פֿוֹן דֵּי רִיזְשְׁבָנִים אַפְּגַּעֲנֶרְעַנְצִיט מִיט אַ צָּאָס —
שְׂטִיטִיט עַס דָּא מִיט גְּרוֹיסְעַפְּעַנְצָטָעַ אָוּן הַאַמְּתָעָרָנָס באָדִי טִירָן,
וּוְיִ רְאָפִינְיָוָט פָּאָרְבְּלִיבָעָנָע מַאְנִירָן,
אַיְן בְּלֹוט פֿוֹן דָּוָרוֹת אַלְטָע אַרְיסְטָאָפְּרָאָטָן,
וּוְאָס הָאָבָן שָׁוֹן וּוְיִעַר הָאָבָן אָוּן גּוֹטָס פָּאָרְלִיוֹן —
אָוּן דָּאָךְ וּוְיִעַר אִיּוֹדְלִיקִיט נִיט אַנְגַּעַוּוֹאַוִּירָן.

דֵּי צִימְעָרָן, וּוְיַזְאָלָן גְּרוֹסְעַס צָום טָאָנְצָן.
דֵּי שְׁפִינְגָּלְעָן אָיָן דֵּי יוֹעָנֵט פִּינְקְלָעָן הַעַל אָוּן גַּלְאָנְצָן —
אַ וּכְרַ נָאָךְ פֿוֹן יְעָנָע גּוֹטָע צִיּוֹן,
וּוְעַן סְ'הָאָבָן רֹו אָוּן צִיכְטִיקִיט אַרְוּמְשְׁפָאָצִירָט גַּעֲרָעָמָט,
אָוּן וּוְיִ אַוְיָף דָּעָר זָוָן אַ קָּאָצָל —
הָאָט זָאָרְגָּלָאָזְוּן זִיךְרַ דֵּי פּוֹלְלִיקִיט דָּא גַּעֲוָאָרָעָמָט.

דָּעָר אַנְבָּלִיק, אַיְנָס סְטִיל פֿוֹן קִינְדְּרִיְּאָרָן,
וּוְעַן סְ'פָּאָרְצִיט נִיט דְּאָס גַּעֲוִיכְט קִיְּוָן קִנְיּוֹתָשׁ פֿוֹן זָאָרָה,
וּוְעַן סְ'אָיוֹן גַּעֲוָעָן אַ טְרוֹסְמָ נָאָךְ — צְוֹאָנְצִיסָּנָאָרָן
אָוּן נַאֲכְנָעָרִיםָט זִיךְרַ פְּרֻעְמָדָע הָאָט נִיְּרִיאָרָס.
בֵּין סְ'הָאָט מִיט רִיְּיָף פֿוֹן יָאָרָן, שִׁין פֿוֹן זָוָאָנְדָל
פָּאָרְלָאָשָׁן זִיךְרַ שְׁוּוֹינְדָּלְדִּישָׁע טְרָעָפָן.
אָוּן סְ'הָאָט דָּעָר שְׁוֹוָאָונָגָן פֿוֹן אַינְדוּסְטְּרִי אָוּן הַאַנְדָּל —
דָּא אַפְּגַּעֲנָהָקָט דֵּי קָאָרְלִיסָּעָם דֵּי סְעָפָן.

פארשאָטן שנעל דעם קינדער-סטעל פון דורות,
טראַדיצְיָע — פֿאַרְהוּלֶט מיט שיכטן שטויַב.
אייצְט שטאָרטן טורעַם דָא, ווי בְּרוּנְגְּנְדָעַ מְנוֹרוֹת
אוֹיפֶּן ווַילְד גְּנִיעָג, אֵין רְוִים, ווי נָאָך אַ רְוִיב.

פֿוֹן גָּאנְצָן רְיִיך אָוֹן יְחֻסְדִּיקָן שְׁטָאמָם
איַינְצִיָּה, ווי אַ צְוָפָאַל, אֵין דָאָס הוּאָ פֿאַרְבְּלִיבָן,
פֿוֹן דִּי רְיוֹן-שְׁכָנִים אַפְּגָנְגְּרָעְנִיצְט מִיט אַ צָּאָם —
טרָאַגְּנִישׁ ווי אַ יְוָרָה, מִיט דָעַם קָאָפֶן גְּנְבִּוֹיָן,
גְּלָאַצְט עַם שְׁטָאָר אוֹיפֶּן דּוֹרְכְּנִיעָר מִיט טְרִיבָע אָוְגָן,
אוֹן בָּעֵט זִיךְ, מִיט שִׁילְדָן אֵין שְׁוֹאָרָצָן אוֹיסְגְּנָעָשָׂרִיבָן :
House For Sale.

אויף גאָסנְדרָאנַן

מייט באָגִינְעַנְס ווֹאַקְסָן בעטְלָעָר אוּם אוּפֶ גָּסְנְדָּאנַן,
וּאוֹו ס'שְׁטְרָעָקָט יַעֲדָר אוּם נָאָךְ בעטְלָ-כְּרוּוֹת זַיְן הָאָנָטְ :
אוֹן זַיְן הָעָלָן שְׂטָאָלָץ אוּפֶ צִיּוֹנָס, זַוָּאָס זַיְן טְרָאָגָן —
וּוַיְזָעַט יַעֲדָר זַיְן דָּעַרְנוּרְוָנְגְּקָוָאָל דָּעָרְ וּוְעָלָט, — זַיְן שָׁאָנָדְ .
— די זַוָּאָנָדְ קְרָעְצִיקָעַ די האַלְבִּיפְּאָרְפְּיוּלְטָעַ פִּים אוֹן חָעַנְטְּ,
זַיְן קְרָעְמָעָר רִימָעְנְדִּיךְ זַיְעָר סְחָוָרָה אֵין בָּאָזְעַיְן.
אוֹן ס'שְׁטָאָרָצָט יַעֲדָר אֵין גָּאָטָס פְּנִים דָּעָם מָוָס ווָאָס בְּרָעַנְטְּ
זַיְן אָוִיסְגָּעַצְעָרָטָן גּוֹפְּ — זַיְן אַחֲוָיְן צּוֹשְׁטָעָרָטָ פָּוָן בְּלִיְּזָן.

אַלְמָעְכְּטִיקָעָר, ס'אַיז דִּיְן באָשָׁאָפָּה אֵין אַיְינְגָּעַנְס גַּעַשְׁטָאָלְטְּ,
וּוָאָס מָאָנָט באָ דִיר דָעַם צִילְ, דָעַם זַיְן פָּאָר שְׁעוּרָעָר שְׁטָרָאָפְּ !
בַּיְוָוְוָעָטָן אָטָעָם ווּעָטָדָס חָרָוב הוֹוִוְ ווָאָס זַיְךְ צְעַפְּאָלָט —
דִּיר פְּיָוְנִיןְן, שְׁטוּמְ-שְׁקוּנְדִּיסְ צַוְּ דִיר אָרוּוִיתְ .

בַּיְוָוְוָעָטָן, אֵין גְּרוּוּעָן שַׁיְוָן פָּוָן אַיְינְגָּעַנְס פִּיר וּוּעַנְטְּ,
וּוֹאָו ס'בְּרָעְנְגָּט זַיְן זְיוּעָר אֲהָיִים נָאָךְ רְוִישָׁ אֵין שְׁטָאָט גַּעַלְאָטְ :
סְלִינְגְּטָן זַיְן אַקְלָה זְיוּעָר שְׁכָר — ס'גְּעַלְטָ פָּאָר זְיוּעָר מָוָס גַּעַשְׁעַנְדָּט —
אוֹן ס'זְוּוִינְטָ גָּאָט אֵין טִיפְּן צָעָר אוּפֶ אַיְינְגָּעַנְס באָשָׁאָפְּ .

ויאָלְזוֹאַרט מִזְרָעָם

אַ וּוֹאָנוֹנְדָּעָלְאַכְּבָּעָר מְאָנוּמָעָנָם,
שְׁוֹוָאָוָנָג פָּוָן צְוֹוָאָנְצִינְסָטָן יָאָרְהָוָנְדָּעָרָט,
טְרָאָגָסֶט שְׁטָאָלָעָ דִּיְין קָאָפָּ צָוָם רְוִים גָּעוּנְדָּט —
אוֹן כִּשְׁטוֹין מֵיט בְּלִיק אָוִיף דִּיר פָּאָרוֹוָאָנְדָּעָרָט.

אַ וּוַיְפֵל מֵי אוֹן גִּיסְטָט פָּאָרְצָעָרָט
לְנִיגְט דָּא, אִין דִּיְנָעָ וּוֹעֲנָט אוֹן שְׁוּעָלָן :
זִינְט דַּו הָאָסָט וּוַי אַקְינְד אָוִיף דָּרְעָרָד —
גָּעַלְעָרָנָט זִיךְ אַ פָּוָם צָו שְׁטָעָלָן.

אַיִצְתָּ שְׁטִיוֹנְסָטוֹ דָּא מֵיט אַדְלָעָרְ-אִימְפָּעָט,
מֵיט רִיטְמִישְׁ-טְרוּעָמְדִיקָן נָאָג :
זַוְיִיל אַיְיבִּיךְ שְׁוֹאָנְגָעָר — לְנִגְט אִין קִימְפָעָט
דָּעָר מְעַנְטְּשָׁלָאָךְ-בְּרוּיְזָנְדָּעָר גַּעֲדָאָנָק.

אוֹן נִישְׁטָט מֵיט וּוֹאַרט אַלְיוֹן, וּוַיְגָתָט,
— נָאָר מֵיט בְּלִיְיָן פָּוָן גִּיסְטָט אוֹן מַי פָּוָן הָעָנָט,
הָאָט דָּעָר מְעַנְטָשָׁ אִין כָּאָסָט פָּוָן דָּעָר שְׁטָאָט —
דִּיךְ אַוִּיסְגָּעָהָלָוּמָט, מְאָנוּמָעָנָם.

אַפְּאָסְטָאַלָּן

ווען בלוטיסק נאענט איז מיר איעדר וויי באקסנט,
שווועטטער מיינע, ברידער מיינע, אין דער טונקעלער שעה :
ווען ס'אייז שויין מער נישט נאכט, נאר טאג איז נאר ביים ראנד
און עס צויטערט גרווי די וועלט וויי אַ קראנסקע קרא.

ווען ס'רייסט פון שאַהְנָאָפֶל דער קאָפֶזיך אַפֶּן וויי שכור,
אוון ס'פארטורייט זיך דער גוּ — די פים — אויף לאָנגען טאגן :
או אָפֶשֶׁר זיין ווועט היינט דער טאג אַ מוזליךער.
מיט צויטונגען אין הענט באָס שויין פון גאנְדרָאג —

ווען אויגן שפֿוֹן זיך אַרְדִּין אין דְּרִיבְּנָעֶר שְׂרִיפְּתָּה,
צי ס'וּעָרֶט נִישְׁט אַיִינָעָם כֵּה אָוֹן צִיְּטָאָוָא פָּאָרְלָאָנָּט :
ס'פְּלָעָג האָפְּנָדִיך אָזְוִי אַיִן הַיְּלִיכְבּוֹךְ פָּאָרְטִּיפְּט —
מיין זִירְדָּע בעטָן נָאָט מִיט אַ צִּיטְעָדִיך גַּעֲזָנָּג.

ווער עס האָט פָּאָרְלָאָזֶט אַ היִם, אָן אָרִים חַוִּינָעָזִים,
אָן אוּסְגַּעַצְעָרֶטֶע פְּרוּ אָוֹן קִינְדָּעֶר דָּאָר אָוֹן בְּלָאָס :
אוון די פּוֹן אַיִּיךְ, ווֹאָס לְעַבְּן הַפְּקָרָד וויי די הַינְּט —
אוון ס'הָאָט אוּפְּגַּעַוּעַט אַיִּיךְ בְּלוּזְוּ דֻּר שְׂמָטְגַּעַרְוִישׁ אוּפֶּנֶּאָס.

טונקעלע געשפָּעָנְסְטָעָה, אַ, שְׂמָטְאִישָׁע בָּאַסְיָאָקָעָם,
מִיט לְעַצְמָן פּוֹנָק פּוֹן גְּלִיבְּן — פָּאָרְצָעָרטָן — אָן חַרְטָה,
פָּאָרְצִיוֹכְנַט האָט דֻּר גּוּלְלָה, אוון אַטְדָּאָס דֻּר פְּסָק אַיז :
— עַס זָאָל זִיְּן די וועלט אַיִּיעַר בְּלוּטְיַע גַּאֲלָגָאָטָא.

ס'זויַּל אִיּוֹעֵר ווֹוִיַּ פֿאָרְלָאָטָעַן דַּיַּ וּוֹאַילְּ-טֶעֱטֶעָה שׁוּוּסְטָעָה,
אוֹן אִיּוֹעֵר זַעַל אַוִּיסְלְיוֹזַן דַּיַּ בְּרוּדְעָרְמִיסְאָנְגָּרָן :
אוֹן דַּיַּ רַיְיד פָּוּן בְּיוֹדָעַ — אֹוִוַּחַ הָאָרֶץ פָּוּן וּוּלְטַן וּוֹיַּ לְעָסְטָעָה,
וּוֹיַּ אַ רְוִיךְ, אַ בְּרוֹדְנָעָרַ, אֹוִוַּחַ הָעַלְן שִׁוְיַּן פָּוּן שְׁטָעָרַן.

ס'שְׁפָאנַטַּ דַּעַר טַאַג אַרְיְבָעָר דַּעַם רָאָנָה, מִיטַּ שִׁיְוַן אוֹן פְּרִיְּדָן,
נַאֲךְ שְׁלֹאָה אוֹן נַאֲכְטִינְגְּלִיקְזָעָט בָּאַלְדַּ בְּלוּבִּין לְיִדְקָה בְּעַטָּן :
אַיְרַן וּוּעַט זַעַל מִיטַּ עַלְנָט בָּאַטָּאַג אַוִּיךְ נִיטַּ צַעְשִׁידָן,
אוֹן אַוְפְּקָלִיבָן אַוִּיךְ גַּאֲסָן — שְׂטִיכְלָאַךְ-צִינְגָּרָעָטָן.

אוֹן גְּלִוְתַּ אַיְיךְ אַפְּ אַמְּאָל (עַמְּ אַיְזַּ דַּאֲךְ נַלְיכָ פְּאָרָאָנָעָן)
קוּפְּעָרְ-מִוְּנָעַ וּוֹאַ קְרִוָּנָה, לְוִיפְטַ אַיְרַן מִיטַּ וּשְׁעַדְנָעָרַ תָּאוֹהָ :
אַיְן פְּאָרְוִיְּכָעָרְטְּ-בִּילְיָעַ אַיְן גְּרוּיעַ רַעְמָטָאָרָאָנָעָן —
זַיְדַּ דְּעַרְוּוֹאָרִיםָעַן אַיְן טְרִינְקָעַן נִישְׁתְּ-בָּאַטְעָמָטָעַ קָאוּעַ.

וּוֹיַּ בְּלוּטִיךְ נַאֲעַנְתַּ אַיְזַּ מִירַ אִיּוֹעֵר וּוֹיַּ בְּאַקְאָנָטַן.
בְּרוּדְעָרַ מִוְּנָעַ, שׁוּוּסְטָעָרַ מִוְּנָעַ, אַיְן דַּעַר טְוַנְקָלְעָרַ שָׁעהָ :
דַּאֲךְ זַיְדַּ אַיְיךְ וּיְ אַיְן חָלוּסַן דַּיַּ זַוְּאָרַ פְּאָרְצָעָרַטַּ פָּוּן בְּרָאָנָה,
אוֹן ס'שְׁוּעָבָטַן פְּרִידְלָאַךְ וּוֹיַּ אַטוּבַּ דַּיַּ קְרָאָנָקָעַ וּוּלְטַן, דַּיַּ קְרָאַ.

וּוֹיַּל אַפְּשָׁטָעַלְן וּוּעַט אַיְרַן דַּיַּ הָאָסְ-דָּעָרַ פָּוּן מַאֲלָן,
דָּאָס אַוְמְגָלְיָקְ-פְּרָעָד — אַיְן צְוִים — וּוֹיַּ אַגְּצָאָמְטָעַרַ טִיְּדָ :
אוֹן אִיּוֹעֵר שְׁטָאָסַ פְּאָרְשָׁטוּוֹסַן — גְּעוֹזָלְבָטָעַ אַפְּאָסְטָאָלַן,
— אַיְיךְ זַיְן וּוּעַט אַנְגָּעָבָרִוּתַן דָּאָס עַרְדִּישְׁ-קִינְגִּירִיךְ.

שְׁמָאַט

נאכט.

מיילד און מילדער

ווערט דער ווילדער

שטאטינגרויש :

אווי, איז אפטמאָל דאכט זיך אוים

אט מאכט די ריזן-שטאט איר מoil באָהֶר צה

גארנדייך נאָר רוי,

און ווערט אינגעאנצָן שטיל אנטשוויגן.

און נאענט באָס אַרבָּעָתָעָרָקָוָאַרטָּאָל

האָט לאָנג דאס קלײַנע שטאט-פֿאָרָקְל שווין אויסגעשפִּינְגָן

— ווי פְּלִינְג —

אלָע מידע לויַּזְנָעַכְתָּן,

וואָס קומען קינְד און קוֹיְט

איַן זומער נעכְתָּן,

נאָך שׂוּוּרָע אַרבָּעָתָעָג אֵין שְׁטוּקִים פֿאָבָּרִיךְן —

אהָערְצָו זיך דער קְוּוֹיְקָן,

מייט פֿרִישָׁע לְופְּט אָוָן ווַיְנָט וואָס ווַיְוַעַט

פּוֹן נאָעֲנָטָן האָדָסָאַ-טִיְּהָ.

נאָך אַיצְטָעָר לִיגְזָן זַיִן אֵין שְׁלָאָף פֿאָרוֹזָונְקָעָן,

ווי שִׁיכְוָרִים אַנְגָּעָטְרוֹנְקָעָן,

אַדְרָעָר ווי הַרְוָגִים רְיִי נאָך רְיִי

צַוְוַיִּי, צַוְדִּי, אָוָן פִּיה, אָוָן פִּינְג אֵין צַיְמָעָר

בִּזְוַסְעָמָט בָּאֲגִינְעָן ווי צַו ווּעָקָן,

דאס רעוען פון פאבריקן ווילד
 און קליינע קינדרער אין די ווינן שרעען :
 אוֹדְהָהָה !
 שטוייט אוֹוֶה !
 ס'אי נוּט פֿאָר אַיִיךְ גַּעֲגַּבְּן רֹו אָוּן שְׁלָאָפְּ !
 ס'אי נוּט פֿאָר אַיִיךְ גַּעֲגַּבְּן גַּלְיכְּ אָוּן פֿרְיִיד !
 אוֹדְהָהָה !
 עס דאָרָף די רַיוֹן־שְׁטָאָט שְׁוֵין ווַיְדַעַר מַעֲנְטָשָׂן פְּלִוִישׁ אָוּן מַעֲנְטָשָׂן מי !
 באָלָד בָּאָפְּן זַיְד זַיְד אַוִּיפְּ
 אָוּן רַיוֹן פון די קִישְׁנָס אָפְּ
 די שׁוּעָר־מִידָּע קָעֵפֶן, הַאַלְבִּישׁ־וּכְרוּעַ פון שְׁלָאָה,
 אָוּן מַחְנוֹתָוַיְיָ דָּרָךְ גַּאֲסָן לְאָנָג אָוּן בְּרִוִּיט,
 מִיטְ קָעֵפֶן גַּעֲגַּבְּן פֿוּן יָאָר
 אָוּן שְׁטִילְעָרָהִיט —
 ווּעַס גַּיְעָן צַו דָּעַר שְׁחִיתָה מַחְנוֹת פִּי,
 לְאָזָן זַיְד זַיְד צַו דָּעַר אַרְבָּעָט שׁוּעָר אַוּעָה,
 ווּאוּ עַס שְׁלִוְגָּעָן זַיְד פֿאָבְרִיקְן־תְּפִיסָׂות אָיִין
 טָאג אַיִין, טָאג אָוִים,
 אַיעָדָן אַינְדָּרְפָּן.

סטענאנָרָאַפִּיסטְקָיעַס

מיט ווירטאֹזער פְּלִינְקִיּוֹט
וואֹוֶוֶה פִּיאַנָּאַס
טָאנֵצָן מִיּוֹדְלִיּוֹגְעָר אָוֹוֶה דַּי שְׁרִיבְּ-מַאֲשִׁינְעָן,
אוֹן סְ'קוּמֶט זַיְגָּרְנוּט אָוָפָן זַיְנָעָן,
הָאָבָן צַוְּ דָּעָר וּוּלְטָם, וֹוֶי קִינְסְטְּלָעָר, טָעָנוֹת.
אָוֹוֶה אַיְזָעָרָנָעַ קְלָאָזְוִישָׁן
שְׁפִּילָן זַיְגָּרְנוּט סִימְפָּאַנְיָע,
אָזְ מִינְדְּסְטָעָר האַפְּעָנוֹנָג אָזְ וּוּאָונְטָש
צַוְּ קְרִינְגָן אַפְּלָאַדִּיסְמָעָנָטָן,
נָאָר וּוּעָן גְּרוּיְלָאָךְ וּוּעָרָט דָּאָס גַּאֲלָד פָּוּן טָאָג
פָּוּן דָּעָם פְּאָרְבְּרָעָנָט —
וּוּעָרָט זַיְעָר שְׁפִּילְגְּעוֹרְוִישָׁ פְּאָרוּוֹאַנְדָּלָט
איַן אַכְּלָאַנְכָּאַלְיָוִשָּׁר מְאַנְאַטָּאַנְיָע.

אַכְּטַ שָׁהָ אַיְן טָאגַן זַיְצָן זַיְגָּרְנוּט
אַיְבָּעָר דַּי שְׁרִיבְּ-מַאֲשִׁינְעָן אַיְינְגָּעָבָוָגָן,
מִיט פְּאָרוֹיְכָט פָּוּן אַפְּדָאַרְעוֹסְקָי בָּא דָעַם לִיְוָעָנָעַ נָאָטָן.
בֵּין דַּי בְּינְגָּעָר וּוּעָרָן זַיְגָּרְנוּט, פְּאָרְנוֹאָכָט, פְּאָרְשְׁטָאָרָט וּוּיְדָאָטָן,
אוֹן רְיוּטְלָאָךְ מָאָט פָּוּן אַנְשְׁטָרְעָנָגָנוֹג — דַּי אָוִינָן.
צִיפְּעַרְשְׁפְּרָאָךְ פָּוּן פְּרָעָמָד פְּאָרְמָעָג
אוֹן נְעַשְׁעַפְּטִיקְאַרְעָסְפְּאַנְדָּעָנָעַ
פְּאָרְשְׁלָעְפָּעָרָן זַיְעָר גַּעַדָּאָנָק מִיט טֻמְפְּקִיּוֹט וּוּיְ טָוָמָאָנָעָן :
איַן אָוָונָט שְׁלִינְגָּעָן זַיְגָּרְנוּט בַּיּוֹסְ שִׁיְוָן פָּוּן לִיכָּט, —
מִיט שְׁפָאָנוֹנָג שְׁוֹנְדְּרָאַמְּאָנָעָן,
אוֹן אַטְמָעָמָעָן אַפְּ צְוּפְּרִידָעָנָעַ פָּוּן "גּוֹטָן סּוֹףּ",
אוֹן גְּרִיטָן שְׁלָאָפָן זַיְדָ מִיט אַ גַּעַנִּיּוֹ.

דאם "שיקוזל" פון דער "העלדן"? אזט אבער ניט איזונשלאלפֿן
און וועבט זיך אין זכרו —
וועי ס'פארפֿאלנט אן אגעגעגעמער נאך-טעס
רייצנדיך די צוֹנג און גומען:
טרוייט איעדע, או ס'וואט אויך נאך איר,
א כשו-זיפֿרנץ ווי נאך דער העלדן קומען —
און ווי חלב-לייטל-אַך
גיעין אוים דערוויל און איזונזאמקיט
די יונגען יארן.

די צוֹיט צעמאָלט אויף שטובי דִי נעכט און טאג
און ווערט ניט מיד צו שוונגען אירע פְּלִינְגֶּל,
די פרינצֶן, וויזט אוים, איילֵן זיך נישט קומען,
זאָרגְּלָאָז בְּלַאנְדוּשְׁעַדְּקִיךְ אַוְתְּ וועגן:
צאנקט די האָפְּעַנְגְּ מיט יעדן אויפְּשַׁטְּזִין און זיך לְעֵגֶן,
און אָז ס'מעָרָן זיך די קְנִיטְשִׁין אויפְּן פְּנִים —
פארטְּרוּיט דער שפִּינְגֶּל.

יעדען טאג די זעלְבָּעַ מוּירָן, דִּיזְעַלְבָּעַ פְּנִימְעָה,
דִּיזְעַלְבָּעַ גָּסָן,
צְעוֹזָאָקְסָטְטִ די מאָנָאָטָאָנִיעַ זיך
איין אָ שְׂוֹאָרְצֶן, דְּרָאָנְדְּיקָן שְׂוִיטָר.
שמינק און פְּוִידְעָר פְּאָרְגְּלָעָטָן קְנִיטְשִׁין
אונַ מַאֲכִין אוֹיסְזָעַן יונְגָעַר אָוָן פְּאָרְשִׁיּוּטָה,
נאָר דָּעַר פְּיַנְגְּעָר-טָאָנֶץ אַוְתְּ די קְלָאוּוִישָׁן —
ווערט מיט יעדן טאג אלְזַ מַעַר גַּעַלְאָסָן.

בֵּין אַיִן גְּרוּיִ פָּוּן מִיטְּלִיְּאָרָן
בְּאוֹוִיּוֹט זיך ווי אָ שְׂפִּילְגְּעוּטָ דָּאָם לְעָבָן,
הַיּוֹבָט שְׁטָעָכִיךְ אָוְן די עַלְטָעַר-שְׁרָעָק אַיִן אוּוִיר אָרְיוֹן צו זְשֻׁמְעָן:

עם ווועט דער פֿרײַנְץ דער אויסגעחלוּמְטער —
ニישט קומען, ווועט ניישט קומען,
לאזט מען נאך די גוּרלִיְיכָעֶם —
דאנקענדיך —
פֿאָר יעדער מײַנדסטער גאָב פֿוֹן לְעֵבֶן.

ג א ס נ

וּוְ הַוַּקָּעָרִים אֹוֵף דָּעַר פְּלִיזֶץ פֿוּן דָּעַר עֲרָה,

שְׁטִיעָנָן דָּא דִי הַיּוֹזָעָר אַיְינָגָעָבָוִינָן :

דִי גְּרוּעָ וּוּנְנָט — מִיטָּאַסְטָ פֿוּן צִיּוּט בָּאַשּׁוּוּרָט,
דִי פָּעַנְצָטָעָר דָּא — וּוְ אַוִּיסְגָּעָזְצָטָעָ אַוִּינָן.

וּוְ שַׁאֲרָפָעָר וּוּירָדָךְ שְׁמַעַט מִיטָּמִיסָט אָוּן קוּוִיט
אוּוְהָ קְרוּם פָּאַרְנָאַכְּלָסְקָטָעָ גָּסָן,

סְחָאָטָ רַחֲבוֹתָדִיךְ צְעַלְיוֹנָט זִיךְ דָּא דִי נְוּוִיט
מִיטָּ שְׁטוּמָעָ פִּיוּן פָּאַרְבּוּידָעָטָ פָּרָעַדְעָ רָאָסָן.

עַס פָּאַלְן דָּא פְּרִימָאָרָגָנס אָוּן וּוְרוּבָעָר
אוּוְהָ מָאָן אָוּן פְּרוּיָ, פֿוּן זָאוּרָן אַוִּיסְגָּעָזָרָט,
מִיטָּ דָעַם עַרְשָׁתָן בְּלִיסָּ פֿוּן זָוְן אוּוְהָ שָׂוִיבָן —
שְׁוּוֹנִינָט דָעַר טָאגּ זָוִין בָּלְעַנְדָּנְדִּיקָעָ שְׁוּעָרָד.

טוּמְלִידָעָר רְוִישָׁ אָוּן בְּרוּם פֿוּן מְשֻׁגָּעָתָ.

חַיהְשָׁעָר גַּעֲרָעָוּ פֿוּן אַוִּיפָּגָעָוָאַכְּטָעָר שְׁטָאָט :

נוּשָׂת מִיטָּ פְּרִידָ פֿוּן מַיִּ — נָאָר מִיטָּ שְׁוּוִיָּס אָוּן חָאָס —
אַגְּעָרִיצָטָעָר דָרִיטָ זִיךְ דָעַר מְעַנְשָׁת אָוּן רָאָה.

בֵּין אַוְנְטַגְּרוּיָ פָּאַרְמָאַטָּעָטָ פֿוּן גַּעֲפָעַטָּט,
לְאֹזֶט בְּלִינְדָ אַרְאָפָ דָעַר טָאגּ דִי מִיעָדָ הַעֲנָטָ,
— שְׁטִילָעָ פְּרִידָ פֿוּן רָוּ, לְאַמְפָנְ-מָאַטָּעָ — נְעַבְתָּ,
מְאַלְצִיָּטָ קָאָרָגָ, שְׁלָאָפָ צְוּוִישָׁ טְוִיבָעָ וּוּנְנָטָ.

דָאָן שְׁלִיבָטָ אַרְוּם דִי נְאַלְמָ, מִיטָּ אֹוְיָר צָוּ דִי הַיּוֹזָעָר,

אָוּן פָּאַרְנָעָמָט מִיטָּ פְּרִידָ וּוְ בְּשָׂרוֹתָ פֿוּן דָעַר וּוּוִיט :

— דָאָס מְעַסְטָןָ פֿוּן דָעַר נְוּוִיט מִיטָּ יְהָדָ צָפָ פֿוּן וּוֹיְזָעָר —
אוּוְהָ זְוִיגָעָרָ פֿוּן דָעַר וּוּלְטָ — דָעַם אַוְמָרוּ פֿוּן דָעַר צִוְּיָט.

1915—1920

מייט אויסגעקריצטע קיינ-צייכנס אויף די שטערטס,
 מייט אײַינגעעריכטעה הענט אין ברודער-בלוט,
 מייט מיילער צונגוואוינט צו פאלשע רייד און ליגן,
 מייט סט און עקל אַנגעפֿילטע הערצער —
 נײַיט די אלטער וועלט און מיר מיט איר צו קבורה !

איין גיסיהַלְיוֹדָן רַאֲנֶלֶט זיך די אלטער, אַפְּגַּעַלְעַטָּה זונה,
 און וויל ניט שטָּרְבָּן !
 נאָר אִיבָּעָר אָונְדוֹ אָון אִיר נָעֵמָת טָרְעַמָּעָן אַ נְּיִיעָן וְעוֹלָט —
 דָּעַם קָאָפּ פָּאָרְדִּיקְסָן הוֵיךְ מִיט שְׂטָּלְאִי,
 וּוְעַט זַי אָונְדוֹ בָּאָלָּד מִיט גְּרָאָבְּנָסְ-עָרָד פָּאָרְשִׁיטָן,
 אָון אַפְּקָעָרָן מִיט עַקְל זיך פָּוּן אָונְדוֹ וְויָ פָּוּן אַ פְּגִירָה !

מִיר וְעוֹלָן נִיט שְׂטָּרְבָּן !
 — אָונְדוֹ וְעוֹלָן פִּילְּ קוּמָנָהָה דָּרוֹת דָּעַרְמָאָנָעָן
 מִיט שְׂוִים אוּפָּה די לִיפָּן אָון קָלְקָהָת אַיִן חָאָרְצָן —
 מִיר וְעוֹלָן נִיט שְׂטָּרְבָּן !
 נאָך אָונְדוֹ וְעוֹלָן בְּלִיְּבָן אָמוּווּרְדִּיקָּעָ טָאָטָן,
 וּוַיְסְטָּהָרְכָּע שְׁטָעַט אָון הָאַלְבִּיחָרְכָּע לְעַנְדָּעָר,
 קְרָאָנָע אִינְנוּאָלְיָדָן אָון קָאָלִיקָּעָסְ-בָּעַטְלָהָר,
 יוֹנְגְּזְוִינְגְּקָעְ-קִינְדָּעָר — גַּעֲבּוּרָעָנָע וְקָנִים,
 אָון פּוֹסְטְּ-זְוִיסְטָעָ פָּעַלְדָּעָר פָּוּן קִינְנָעָם פָּאָרוּזִיטָע —
 וּוֹאָס בִּיְנְקָעָן נאָך לְאָם, אָון נאָך רִידָּל אָון אָקָעָה,
 אָון שְׁמְרָעָקָעָס-לְאָנָגָג, שְׁמְרָעָקָעָס מָטָ צְלָמִים פָּאָרוּזִיטָע —
 אַ זְכָר נאָך אָונְדוֹ אָון נאָך אָונְזְעָרָע טָאָטָן ! ...

עַל עֲגִיעָה

אַיִינְגַּהְיַלְטָעַ טָעַג אֵין פְּיוֹן פָּוּן שְׁטוּמָעַן וּוְאַרְטָן.
 אַיִינְגַּעַטְוַנְקָטָעַ נְעַבְתָּ אֵין סֶם פָּוּן סְוָרָם בָּאַשְׂיוֹה.
 הַינְטָעַר גְּרָאַטָּעַס זִיבָן יָאָר —
 וּוְאָס חַלְוָמָט זִיךְ אַ וּוְזַיְאָנָעָרָא, אַ שְׁוֹסְטָעָרָא, אַ פָּאַרְשְׁפָאַרְטָן?
 אֵין צָו וּוְאָס דָּעַרְטָאַכְט זִיךְ דָּאָרָט —
 אַ פִּישְׁפָּאַרְקָוִיפָּעָר מִיטָּדָעָר זָעָל פָּוּן אַ פָּאָעָט?
 וּוְעָר וּוְיִיסְט ? אַ, וּוְעָר קָעָן וּוְיִסְט, דַּי פִּינְפְּוּלָעַ אַנְטְּפְּלָעָקָונָג,
 וּוְעָן אַיְינְגָּר מַעַסְט בָּאָס רַאַנְדָּ פָּוּן לְעַבְנָן, שְׁטוּם, זַיְינָן צָעָל!
 אַ, וּוְעָנָט, אַיְיר תְּפִיסְהַדְוּעָנָט, מִיר וּוְאַלְטָן אַיְיךְ בָּאַשְׁוֹוָאַוָּרָן צָו אַנְטְּדָעָקָן
 דַּי לְעַצְטָעָר גַּרְעָם, פָּוּן דָּעָר לְעַצְטָעָר נַאֲכָמָט, אֵין תָּהָום פָּוּן בִּידָנָס וּעָלָן.
 אַיְיצָט בְּלִיעָן רְוִית בָּאַ אַוְנָז דַּי נְעַכְתָּ אֵין שִׁיְינָן פָּוּן שְׁוֹאַרְצָן עַבָּר,
 אַוְן סְלִיְינָן זִיךְ וּוְיִשְׁטִינְגָּר שְׁוּעָר דַּי טָעַג אַוְיָף דָּעָם גַּעֲמִיטָן:
 נַאֲרָ לִיכְטִיךְ וּוְיִי אַשְׁטָעָרָן גַּיְיטָן זְיִיעָרָן גַּרְלָ אַוְיָה,
 אַוְן דָּעַרְמָאַנְט זְיִיעָרָן חַבָּר,
 דָּעָם סְטָאַלְעָרָן פָּוּן נַצְחָתָה, דָּעָם יוֹנְגַּעַקְרִיְיצָטָן אַיְדָן.
 * * *

בָּאַסְטָאָן, שְׁתָאָט הַיִּסְטָאַרְיִשָּׁע, דִּיְיָן גְּלָאַרְעָן לִוְנָט אֵין שְׁטוּבָן,
 אַוְן סְלוּקְלָעָן גַּוְפְּטִיקְלָרְגָּרְנָעָן שְׁלָאַנְגָּעָן אֵין דִּיְיָן זָמָעָן:
 בִּיזְטָ גְּרוּיךְ וּוְיִי אַ וּוְאַלְפָ וּוְאָס הַאָט פָּאַרְצָוֹקָט זַיְינָן רְוִיבָן,
 אַוְן וּוְיִלְסָט כִּיטְרָעָן זִיךְ אַ פּוּסָם נַאֲרָן דִּיְיָן נַאֲמָעָן.
 סְפּוּעָט אַבָּעָר נַיְטָ רִיְּנוֹוָאָשָׁן דִּיְיָן שָׁאָנָה, חָעָר וּוּלְנָלְיָאָפָן יָאָרָן,
 בְּרַאַנְדִּיק בְּרַעְנָעָן וּוּעָט דָּעָר בְּרַאַנְדְּ-מָאַרְקָ אַוְיָף יְחֻסְדִּיקְ-שְׁטָעָרָן,
 אַוְן סְזָוָעָט פְּלִיאָטָם דָּעָר נַאֲמָעָן זִיךְ שְׁווֹן פָּאָרָן —
 מִיטָּ דָּעָר שְׁוֹאַרְזִין-טָוָמָאָה פָּוּן דִּיְיָן פּוֹלָעָרָן אַוְן טְהִיעָרָן.
 אַוְן יְעַדְעָר וּוּעָט אַ נְדָר טְרָאָנָן טִיף אֵין חָאָרִץ, אֵין שְׁטוּמָעָן:
 וְאֵל אַוְנְדוּעָר שְׁנָאָה נַיְטָ צְוַשְׁמָעְלָצָן זִיךְ בִּיְוָם בְּרַאַנְדָּ פָּוּן דִּיְיָן חָרָתָה!
 אַוְן וּוְיִי פָּאָר אַ קְלִוִּיסְטָעָר אַלְטָעָ אַיְדָן, פְּרוּמָעָ,
 וּוּלְעָן מִיר דָּרְיָי מָאָל אַוְיִשְׁפִּיְעָן פָּאָר דִּיְיָן נַאֲמָעָן,
 נַיְיָ-עַנְגָּלְעַנְדְּ-עַרְ-גַּאֲלָגָטָא.

א נייע מעשה וועגן די אלטע צוויי ברידער

“ס' הייבט זיך און די מעשה ווידער.”

— מיט וואם ?

— “אמאל זייןען געווען צוויי ברידער.
איין מאמעס ברוסט האט זוי געזונן.
נאר דאס און ניט מער !
ווײַל דער —
מיט שטאָלֶן-גְּרוּיעַ אַדְלָעֶר-אוֹינַן,
ציט פֿוֹלְפֿוֹן בּוֹנְגַן,
און לאָזֶט זיך גִּינְזַן מיט בלוטיפֿן גַּעַזְאָגַן —
אוֹיפֿ יָאנְד אָוּן פָּאנְג.
זַיִן ברוסט
אייז ווי א פֿעל פֿאָרדַעַטַּט מיט האָר ווי דערנע-שרפֿיצַן.
ס' איוֹ תְּמִיד וואָך אִים צו באַשִּׁיכַן —
זַיִן פֿוקְסַן-חַבְמָה, זַיִן זַוְיִיכַע צוֹנָגָן, אָוּן שְׁפִיצַיָּק אָוּיָד —
פֿוֹן יָעָרְנֵס לְוִיְּעֵר —
און פֿוֹן יְעָדָעַר דְּרָאָעַנדָעַר גַּעַפָּאָר.”

— אָוּן דער צוֹוִיטָעָר ?

“איין לאָבָן זַיִןעַן זוי זיך שטענְדרִיקַע באָגְלִיטָעַ.
עד פֿאָלָגַט נָאָך דָּעַם ערְשָׁתָן מיט אוֹיגַן אָפְעַנְעַן נָאָר ווי א באַלְינְדָעַר,
מיט אלטַן האָרַץ וואָסַם יוֹנָג אִיז ווי באַקִינְדָעַר,
און פֿאָרְבַּט די עָרָה, די רָוְנְדָעַר,
מיט בלְוַטַּפֿוֹן זַיִןעַן ווֹאָונַן.”

ער איז דער איבוק-קלונגער-נאָר,
וואָס טראָגט אַין זיך פון אָוֶר-מענטיש אָן דעַט צְעה.
פּוֹן קִין אָוֹן פּוֹן חַבְּלַי,
פּוֹן עֲשֹׂו אָוֹן פּוֹן יַעֲקֹב,
בִּיזְן גַּרוּעָן צָאָפּ —
אוּפֵן קָאָפּ —

פּוֹן אִיבּוֹק-אַלְטָעַר-יוֹמָגָעַר צִוְּיט —
דָּרְצִיְּלָט מָעַן אָוֹן מָעַן וּוּטַ דָּרְצִיְּלַן וּוּידָעַר :
אַמְּאָל —
— זַיְנָעַן —
גַּעוּעָן —
צַוְּוִי —
ברְּיֻדָּעַר".

שבת-נאכט איז מאנץ זאל

אויף בלוייכע פנימער צעליגין זיך זעלם טרייבע לאסט-טען
פון גרויער מי איז לאנגויליק שטונדן,
נאר שבת-נאכט נעט טרייבן פון די היוזער, האסטיק —
א בלינדע אומרו ווי א ביטש אויף ואונדז.

ס'פארהילט די שטאט א יומטוובדייך ער אומעט.
שילדן רයידן נאכאנאנד דעם אויג איין פיערדיקע בשורות —
פון קאמופלאוש און אואנטירעם,
און מציאות נישט געשטונגגען נאר מערער היינט ווי תמייד.

דער לאנגויל ריסט זיך ווי איז א שטראט-נאכט א הונט פון קיט
ווערטה היינט יעדן ענג איז דוים פון אייגענע פיר ווענט.
נאר פרײילאך קלינגען קעשגענס מיט לויין פאר ארבעט
און פאר צייט אכוריוטדיק געשנדט.
(דער אוריגינוס פון פרײיד פון ארבעט
האט זיך לאנג אראַש שוין אויסגעועבעט).
ווי זשאָווער איינגעגעגענער איז הויט
וועוינט שטובייב און קויט —
אויף ארבעטס-הענט —
ווי שטומע צייכּדוֹאונדז,
וואָס קיין זייפ קען ניט דערוואָשן.

נאר היינט, איז דערוואָרטונג אויף דעם דוּטָאג זונטיך,
וואָכט באָ דער ארבעט-יונגנט אויף אַ לעבְּנִס-שטראָם,
איין אלע איינגעמידטע גליידער.

די צוקונפט זעם מען דורך דער ווואר ווי א שווארצן תהום,
 איצט האט א פריד פארבערגן העל געטאן א שטראל —
 ווי איז די קינדעריאָרֶן, ווועראָ.
 טומט מען אָן ווער ס'חאָט אַ נײַיעָם אַנְצּוֹמָ, אַ נײַיְלִידָל, אַ נײַיְהִיטָל,
 אָונָן מען לְאָזֶט אַוּעָק זיך אַין טַאנְצּוֹאָל,
 אוֹוָפָ אַ הַוְּלִיעָ טָאָן אָונָן צוֹ פָּאָרְגָּעָסָן זיך —
 פָּאָר זַוְּיִ דָּאָס צָוְנָעָנְגָּאָכָּסְטָעָ מִוְּתָל.

— אָונָן אַין זָאָל, אָונְטָעָר דָּעָר שִׁיוֹן פָּוֹן לְעַמְּפָלָאָךְ אַלְעָרְלִיְּ קָאָלְרוֹטָע,
 ווַיְיִנְעַן שִׁיכְטָן שְׁמִינֵּק אָונָן פָּאָרְבָּ אַוְּפָ מִיְּדָלְ-פְּנִימָעָר פָּאָרְשָׁמִירָטָע,
 ווי בָּונְטָע ווָוָונְדָע —
 אַוְּפָ יְוָנָגָע יָאָרֶן, צְוָוָאָנְצּוּקָעָה, פָּאָרְאִירָטָע.
 בִּילִיק טַוְּל אָונָן זְוִידָנְצִיָּג אָונָן דִּיסְאָנָאנָס קָאָלְרוֹן
 שְׁרִיוּוֹן שְׁטוֹמָ אַרְאָפָ פָּוֹן מִיְּדָלְ-קָעָרְפָּעָרָם.
 בִּילִיק גַּעֲנִי —

(לְוִוְּת סָאָמָע לְעַצְטָעָר מַאְדָע)
 פָּאָרְמָסְרָט מִיט אַ שְׁטוּמָעָן פָּאָרְוָוָאָרְפָּ-אָוִיסְגָּעָשָׁרָיִ —
 אָן אָוּמְרָאָפִינְיָרָט גַּעֲשָׁמָק אָונָן ווּעָלָן אִימְתִּירָן
 דִּי רִיבְּעָ דָּאָמָעָן פָּוֹן פָּנְפָטָעָר עֻוּנָנוֹ אָונָן בְּרָאְדוֹוִי.

נָאָר ווּעָן סְ'טוֹט דָּעָר רֹוָה פָּוֹן בְּלַעַנְדְּנְדִּיקָן מַעַש אַ שָּׁאָל,
 ווָאָסְמָה הַיִּבְטָ אָונָן אַ שְׁאָרְיוּוֹאָרִי אָוִיסְטְּרוּמְפִיטָן :
 שְׁטָאָרָבָט אָפָ דִּי מַעַלְאָנְבָּאָלְיָעָ פָּוֹן פְּלִיּוֹתָן,
 סְ'וּעָרָט פָּאָרְטָוִיבָט דָּעָם פִּירְלָס בְּלִיּוֹפָעָן
 ווָאָסְמִישָׁט זַיך אָוִים מִיט טָעָנָעָר פָּאָלְיָבָאָנִישָׁע אָינָן זָאָל,
 דִּי טָאָצָן נַעֲמָעָן דּוּשִׁימְחוֹשָׁעָן.
 לְוִסְטָמָק הַיִּבְטָ אָונָן בְּוּרְטָשָׁעָן דָּעָר טְרָאָמְבָאָן.
 סְ'פָּאָרָגִיָּת ווּאוֹיְלְ-יְוָנָגִיָּש זַיך דָּעָר סָאָקְסָאָפָּאָן.
 אָונָן סְ'פּוֹיקָט דִּי פּוֹיק מִיט דּוּנְעָרְ-קָנָאָן.
 דָּאָס בְּלֹוט טָוֹט פְּלוֹצִים רֹוִיט אַ שְׁטָרָאָל,
 סְ'נַעְמָעָן פִּים זַיך שָׁאָרְפָּן גְּרִוְוִיט צָום טָאָנָאָז.

שיך נעמען סקייפן.
 פון אומרו ווּרְן אַדְרָן ווִי דְּרָאָטֶן אַנְגַּעַצְיוֹגֶן.
 ס'פֿלְעַמְלָט אַוִּיף אַ גְּלָאָנִי —
 אַ לְּעַבְנִסְדוֹרְשָׁטָם, אַ נִּיטְבָּאָפְּרִידִיקְשָׁטָה, אֵין שְׁטוּמָע, מַאֲטָע אָוִינֶן,
 ס'טְוִיכְט אַוִּיף פָּוּן אָפְּגְּרָוְנְטְּטִיף אַ הְוָנְגָעָרְפְּרִיד מִיטֶּשֶׁרֶך —
 ווֹאָסְ חָאָט פָּאָר יָאָרְנְלָאָגֶן
 דַּי לְעָרָע בְּרוֹסְטָ פָּוּן נְוִוִּית גְּעוּווֹינֶן.

דַּעַר זָאָל אַיְזָן גְּרוּוּם,
 אָוּן פָּאָרְלָאָךְ לְאָוּן טָאָנְצָנְזָן זִיךְ אַוּעָך —
 אַיְזָן אַ רְיִי,
 מִיטֶּשֶׁר וּוּרְבְּלְדְּרִיִּי,
 ווִי שְׁכָוֶר !
 אַיְיָנָס אָוּן צְוּוֵי,
 צְוּוֵי אָוּן דְּרִי.
 — פָּאָרָאָוִיס !
 אָוּן אַוִּיף צְרוּקְשָׁעָר :
 אַ פָּאָל,
 אַ בּוֹגֶג,
 אַ שְׁטִיְינָג,
 אַ בּוֹגֶג,
 אַ שְׁטִיְינָג,
 אַ פָּאָל
 פָּאָרָאָוִיס.
 צְוִירִק.
 אָוּן אָוּן אַוִּיגְנְבָּלוּס :
 קְרִיּוּתָמָן טָאָנְצָנְדִּיק שְׁוֵוִן נַאֲכָמָאָל דַּעַם זָאָל.
 אַיְזָן אַ רְיִי,
 מִיטֶּשֶׁר וּוּרְבְּלְדְּרִיִּי,
 סְלִיוּזָט אַוִּיף זִיךְ טָאָנְצָנְדִּיק דַּעַר גּוֹה מִיטֶּשֶׁר גְּלִידָרָע.
 סְזּוּעָרֶט דַּעַר זָאָל אַ טָּאָנְצָנְדִּיקְשָׁעָר קְרָאנִי מִיטֶּשֶׁר פָּאָרְלָאָךְ לְיֻדָּעָה,

וואס ווילן אין דעם ווירכליידריי פארטוריינקען:
 זעקס גרויע ארכטיטונג מיט זאגן,
 און אין אן אפנרטונט זינקען
 ווי בלוי אין ים — אויף אייביך,
 די וויסטער שרעך פארן מארגן.

דא רוייכערט זיך אין לופט
 ווי ווירוך ביטער טאבאך.
 א שאפעער דופט —
 פון ביליקע פערפומען,
 אויסגעמיישט מיט דעם גערוך פון לוייביך-שוויס.
 סאיין הײס.
 פארטוריינט איז דער גומען.
 דער גענס פון טאנץ —
 האט לאנג זיך שוין אין טאנצן אויפגעלאיזט.
 באוענט א ווילן נאָר די מירע קלצעער-פֿיס.
 און מען טאנצט.
 דאס מעש נלאאנצט.
 און הייבט אָן פון מידקייט, שאַלנדייך, אלְיאָן זיך אינזושטילן.
 ס'ברטשעט פויל שוין דער טראָמבעגן.
 ס'געניצט שוין דער סאָקסאָפָּאן.
 אינגעשלאָפָּן זוינען שוין די טאנצן.
 דער פוייקס געבום קִלְינֶנט ווי אַבלאָסער עכָּא פון אַדונער-קִנְאָל.
 העכער הערט זיך שוין דאס קליפען פון דעם פידְּלָס שפְּילָן.
 די פְּלִיְּטָה האט זיך ציעאמערט.
 ס'פְּרָאָלְּן זיך פָּאנְגָּנְדָּעָר ברויט פון זאל די טירן.
 הענט אָן הענט — אָן פִּינְצָטְרָנִיש גַּעֲלָאָכְּעָרָט.

זאלבעזווויט.
 געט דענענען א געליסטער שטיל פון ליבעס-דרייד.
 און פָּאָרְלָאָד לאָן זיך אָחִים מיט שפְּעָטָע, קִילָּע גָּסָן.

מ'ערט. מ'שפאסט. מ'שטייפט נאך אויפן וועג.
 מידע גליידער שלינגען ריעשטלאָר פרײַד,
 נאך אויפן מורה הימל די באגניען פאסן —
 צעלינגען שווין מיט גroi,
 אייבער דעם קאָפּ פון קומענדיקן זונטיך,
 די שווארצע בשורה פון די וואָקְנְטָעָג —
 ס'ינעט לויידן —
 דאס ביוז אויג פון מאָנטִיקְדִּיקְן מַארְנוֹן.
 ס'זובט אָן צו הווערן —
 אָסְטָאָדָע זָרָגָן.

די פרײַד פון טאנץ איז מיט דער נאכט פֿאָרְשׂוֹאָונְדָן,
 און ווידער נעמען זיך צעליגן האָסְטִיך —
 אויף בלוייכע פֿנִימָעָר זעם טְרִיבָע לאָסְטְ-טָעָג
 פון גרווערטמי אָן לאָנְגְוִיְילִיקְעַ-שְׁטוֹנְדָן.

אלטע שיפן אין האפן

מיר פון קרייזן שטורעמדיקע ימען,
פון ווינט-געפֿעכט און לוייערדיקע טיפן :
אין תפיסחדיקן אנטשער דא פון צאמען —
רווען מיד פון וואנגן, אלטע שיפן.

מייט זעלען — ווי אראפֿגעלאוזטעל פַּלְינְגֶל.
מייט פָּאנְגָן — פָּונְס ווינְט — אין לייכְטְּן ציטער.
טאג און נאכְטְּ פָּארְטִּיפְּט אַין ווֹאַסְטְּרִישְׁפִּינְגֶל —
שוּוּוּמְעַן מעוועם אַרְומָזֵן וויי ווי חיטער.

עם זען זיינְדְּרָע מאַסְטְּן אוִים נאָךְ שלְאַנְשָׁעֶר
אין האַפְּנִידְרוֹ באָ ברעַנְן פָּוּן די ימען :
עם גַּילְדְּטָד אַפְּ דַּי זָוֵן זיינְדְּרָע שְׁפִּיצְיָן נאָךְ בַּלְאַנְקָעָה,
וואֹו פָּאַרְאַנְשָׁעָרטָם שלְאַפְּטָם זיינְדְּרָע ווֹאַנְדְּרִידְרִיאַץ אַין צָאַמְעַן.

נאָר פָּאַרְטְּרוֹזִיעַרטָם קוֹקְטָם פָּאַרְנָאַכְּטָם דַּא יַעֲדָר קוּיְמַעַן,
צָו די חַימְלָעָן אַוְן די הַיּוֹעָר אַין דַּעַם טָאָל :
וּוִי קַרְאַנְשָׁע אַדְלָעָר — בענְקָעַנְדִּיק נאָךְ רַוִּימְעַן,
וּוִי אלטָע לִוְיט — נאָךְ גַּלְדָּעָנָעָם אַמְּאָל.

באנען אין גיעונג

ס'טראגט ווינטיס זיך "דער צוואנציקסטער יארהונדרט" דאס שטאל און אייזן אויסגעשמידטע פערה, און שלינגט אין שטרעקסע ערדו אס ליגט פאראואונדעט מיט דעלסניזוירעס בלענדיקער ווי שעדר.

רטמייש קלאפט זיין הארץ דאס ריזנ'כחיםען זיין מוייל צעקייט די שטיינ'קילן ווי שטuib: עס פלאטערט איבער אים א פאן א רוכייקע און ער יאנט זיך ווי א רובייר נאך זיין רובי.

איבער ווילדער פריראים די אנסופיקע טרויט ער אן דעם וועג זיין ווילדן כה, יאנט ער אן א דערפֿל א פאַרשאָלְאָפֿיקען, לאזט ער איבער דראָטן אומרי, רוש און רוי.

זשומ און ברום פון טעלעגראָפּן דראָטישע באָנְדרִיסן אים פֿאָרְלוּפֿנְדִּיק דעם וועג, יאנג זיך, טראָג זיך, וואָונְדֶרֶה, נס, דו שטאטישעה, דיין ציל אויז דאָך דאס אַיְビַּקְעַ גַּעֲינָג.

דיין ציל אויז דאָך מיט וואָנדערדרדורשט, מיט רײַצְיַן, מיט אַדְלָעָרְפְּלִי דורך נעכט און דורך טאג, דעם ערְדְ-קְוָגֵל צו קְרִיוֹזָן אָנוּ צו קְרִיוֹזָן, טראָטָאָטָאָטָא ! אָנוּ אָוְהָוְהָוְה ! — אָנוּ ווּדָעָר אַין גַּעֲינָג.

דושים דער נונגער

דושים, דו שוואָרצער ברודער מײַנער,
אין גראָבן אַרבּעטס־העֲמָד פָּעָן פֿרָאַסְט גַּעוֹזָנָט.
איך טְרָעָף דִּיך אַפְּט —
(עס איז ניט שיין דאס אַרט זָאֵל ווּעָרָן דָּא דֻרְמָאנְט)
מייט אַ בְּזָוִים אַין דַּעַר האַנט,
מייט פּוֹז אָוֹן שִׁיעָר,
אוֹן בְּיַע : וְוי אָונְטָעָר דִּין שְׂוֹאָרְצָעָר הָוִית בְּרָעָנֶט וְוי פִּיעָר,
בָּאַלְיוֹדִינָגָג אָוֹן האַם, וְוי פָעָך אָוֹן שְׁוּעָבָל,
אוֹן קָסְטָט אָוַיָּך מִיר מיַט גַּרְעָנָר קָנָה —
וְוי אַ פְּשָׁטוּעָר סָאַלְדָּאַט אָוַיָּך וְיַן פְּעַלְפָעָבָל.

איין דאס דַּעַרְפָּאָר —
וְוַיֵּל אֵיך נֵי אַ העֲמָד אוֹן ווִיסְטָן קָלְנָעָר אַנְגַּעַטָּאָן,
אוֹן זַיְצָי מִיט פָּעָן אַין האַנט, אַין אַפְּס אַוְיבָּנָאָן,
אוֹן צַיְל אָוֹן רָעָכָן גַּאנְצָע טָעָג,
פָּאָר הַנוֹּנְגָּר־שְׁבָרוֹת פְּרָעָמָד־פְּאָרָמָע ?
אַ דושִׁים, טַו אַפְּ דִּין גַּעַל פָּאַרְדָּאַכְט פָּעָן מִיּוֹן ווִיסְטָר הָוִיט,
וְוַיֵּל צְוִישָׁן מִיר אָוֹן דִּיר —
שְׁטִוִּיט וְוי אַ צָּאָם דַּעַר הַוִּיט־קָלָיָה.
שְׁנִיָּד אִיּוֹן מִיּוֹן חָוִיט —
וּשְׁעַט וְוי פָּעָן דִּינָעָר שְׁלַעַגְלָעָן זִיך אַ שְׁנִירָל רְוִיט,
אוֹן אָונְטָעָר שְׂוֹאָנָג פָּעָן דָּוָת אָוֹן יַאֲך דָּעַם שְׁוּעָר —
איין דאס זָאַלְזִוָּאַסְטָר אַין דִּיןָע אַוְינָן —
הַיִּים אָוֹן פִּוְיכָט וְוי מִינָע טְרָעָן.

ציגינגעָר אויף ברֶאָדוּוי

אויף דויישיקע, אויף טומלרייקע גאָסן,
איין דער גרויסער — גראָטער שטאט אַין זועלט,
האָב אַיך דערקאנט צוישן הונדערטערלייַיַּאסן,
דעַם שבט מײַט שטוויב אויף זיך פון וועלט.

ס'האָבן מענטשן זיך געציינן איין די שטראָמען,
ס'האָט דער שטאטדרויש זיך געשאָטן ווי אַ האָגָּל:
און אויפֿגעָלוֹיכט האָט הָעל אַין מיר אַ נָּאמָעַן,
אַ סימבָּאָל פון דורות לְאנָן וְאָנָּגָּל.

איין בליס בְּלוּיז אויף ברֶוִין-הוֹטִישׁעַ צִיגִינְגָּעָר
און אַין מיין זכרוּן האָבן אויפֿגעָלוֹיכט באָלָד וְיוֹדָעָר:
בְּילְדָעָר פון בעסעראָכְּיָעַ, דער הָיִם מִינְגָּר,
און פּוֹשְׁקוּנִים צִיגִינְגָּרִישׁעַ לְידָעָר.

בְּזַו כ'הָאָב דערזוּן ווי דער שטאטשייעָר רעָגָל
(מייט הָונְגָּעָר אַון נִוְתֵּן זִוְּנָעַן וְוָאָפָן)
הָאָט פָּאָרוֹאָנְדָלָט זַוְּעָר וְוָאָנְדָעָר אַין אַ זָּעָנָל,
וְוָאָסָרָט פָּאָרָאָנְקָעָרט, אַון אַ מאָסָט, אַין אַ האָפָן.

זְוָעָלְקָן זַוְּעָרָעָ יָאָרָן דָּאָ, ווי גִּיפְטוּשָׁע זָאָמָעַן,
איין סְלָאָמָעָר פון וְוָעָנָט אַון פָּאָסָאָרָן:
נָאָר פָּאָר אִיְעָרָ דְּאָמָאָנְטִישׁוּן עָבָר — אִיְעָרָ נָאָמָעַן, —
— מִיְּנָן לִיד אַיְין, — אַיר לְעַצְמָעָ נָאָמָדָן.

זונטיקידרו אויף גאנסן

וואי אין א חלום ליגן טויט דיא פומטע גאנסן אויסגעצעויגן.
 די פאבריקן מיט פארליינגעט הענט און בלינדע אויגן —
 געניצן. סידרימלען פעם-פאלשאָסגען אויף שלעטער שראמען.
 ס'האָט היינט די אומרו אונטערטעניך אויסגעשטראָקעט דער רוי די
 האָט —
 הערטט איצט, נאָך روישין זעם טאגינן גיעיג, אַ שטיילשטאָנה,
 בלויו שטאָלצע שילדן גרויסן שטומ זיך מיט דעם אויגנטיעמערט נאָמען.

אַ טריינעריקע יומ-טוביידרו שועבעט היינט אָרום אֵין די פאבריקן.
 ווי קראָנקע פײַגַּן ווינען אֵין די ווינקלען ניט דערגרויכטע גִּילִּין,
 אויסגעחלומט אֵין מי באָ די מאָשְׁנִינָע.
 היינט ווילִין זיך אֵין בעטן מירע שוף אָון מירע גִּלִּידֶע,
 נאָר מאָרְן ווועט אָהער דער מאָנטיקידער רופ זוי בּרענגען ווירעד —
 אֵין שפֿאָן פּוֹן ווֹאָך, זעם טאג, אַיעַדְן טאג באָגְּנָעָן.

היינט ליגן ווי אֵין חלום טויט דיא פומטע גאנסן אויסגעצעויגן.
 די פאבריקן מיט פארליינגעט הענט און בלינדע אויגן —
 געניצן. בלויו דער פְּלִיגְלְ-פְּלָאָטֶעֶר פּוֹן אַ טוֹבִּיב, אוֹאוֹאוֹ נִיט ווֹאָוִּי,
 הייבט זיך מיט אַ קָּרְנָדָל אֵין מָוֵיל פּוֹן דָּרְעָד אָוֹת,
 טוֹט אוֹיס דעם חָלוּמָ-מָאָנְטָל פּוֹן דער גָּסָם אֵין שְׁלָאָט,
 אֵין דִּוִּיסְטָ אִיבָּעֶד דָּאָס זונטיקידיקע זַיְדְּגַּעֲוֹעֶב פּוֹן דִּינָע פָּעָרְדִּיסְדָּרוֹ.

לאמבארדן

.א.

בלאנקענדיקע סנלווען איבער פענטער —
זאגן אין : דא אויז א לאטבאָרד.
און די וואָס קומען דא מישכנות צו פֿאַרְזּוּצְן —
דרײַען אום זיך פֿרְיַעַר אַהֲין אָון צוֹרִיךְ :
וּוֹי שְׁרַעַפְּדִירְקָע פֿיְגָל אֵין אַ גַּעַז פֿאַרְנְּאָרֶט.

וּוֹי כָּאָפְּן דָּוָרְךָ דָּעַר טִיר אַ בְּלִיָּה,
צִי ס'אַיז דָּעַר מְלוֹהָ דָּאָרְטָ אַלְיָין —
און גְּנַבְּנָעַן זִיךְ שְׂטִילְ אַהֲין אַרְיָין .
דָּאָן דָּרְיקָן זִוְּיָה מִיטְ שְׁטוּמָעַן צָעַר אָוֹן שָׁאנְד —
(צָוָם לְעַצְמָן מָאָל אַ פֿינְגְּרָלָ, אַ זְּוַיְגְּרָלָ).
און וּוֹי מְעַן גְּזֻעָנָט זִיךְ מִיטְ אַ נְאָעָנָטָן פֿרְיָוָנָט,
וּוָאָס פֿאָרָט אָוּשָׁק אַוְיָף לְאָנְגָן —
איַן אַ פֿרְעָמָד אָוֹן וּוֹיָיט לְאָנְד —
גִּיבָּן זִוְּיָה אַפְּ דָּעַם מִשְׁכָּנוֹן שְׁנָעַל דָּעַם מְלוֹהָ אֵין דָּעַר הָאָנָט.

דָּעַר מְלוֹהָ נָעַט דָּאָס פֿאַרְזְּבָּטִיס אָוֹן פֿאָנָגָט אָן שָׁאָצָן —
וּוֹיְן בִּיטְרָעָ פְּנִים וּוּרְטָ מִיטְ אַ גְּעַמְּבָּטָן עַרְנָסָט שְׁנָעַל פֿאַרְצְּזָוָן :
און ער בָּאָטָה תְּמִיד אָן דֵּי קְלָעָנְסְטָעָ פֿרְיוֹן —
וּוָאָס מְעַרְעָרָ נּוֹיְט ער לְיִיעָנָט אֵין אַיְגָנָעָם אַוְיָגָן.

ב.

מען גויט אלעמאָל מיט אַיְלֶנְדִּיקָע טרייט
 פון אַ לְּאַמְּבָּאָרְד אֲרוֹוִים :
 ווי ס'יאָגָט זַיְד שְׁנָעֵל צָוּם עַרְשָׁתָן מַאָל
 אַ אַינְגָּל — פָּוּן אַ שאַנְדְּהָוִין .

מען מײַידָט באַקָּאנְטָע אָוִים .
 ס'פָּאָרְפָּאָלְגָּט, ווי נָאָך אַ זַּיְנָה, אַ שְׁרָעָפָּ
 אָוִוָּה אֲהִיָּם צְוִגִּין זַוְכָּתָן מען אָוִים —
 דָּעַם שְׁטִילְסָטָן הַיְנְטָעְרִיזָעָג .

ג.

די פִּינְגָּרְלָאָר, די זַיְנְגָּרְלָאָר אֵין טָנוֹקָעְלָוּ לְאַמְבָּאָרָד,
לִיןְ אַיְינְגָּהְיָלָט אֵין שִׁיכְתָּן שְׁטוּבַּ.

זַיְיָ חָאָבָן אַוִּיפָּ זַיְיָעָר אַוִּיסְלְיוֹזְטָאָג זַיְךְ נִיט דָּרְרוֹאָרָטָן,
גָּאָרָן זַיְיָ אַוִּיפָּ זַיְיָעָר בָּאַלְעָבָאָס אַרְזָוִים פָּוּן שְׁטוּבַּ.

אָ, צִירָוָנָג הַיְּלִיקָעַ פָּוּן גַּעֲבָוֶרְטָסְ-טָעָג, פָּוּן חַתּוֹנָה-גַּעֲשָׁאָנָה,
צַיְיָ פָּוּן שְׁוּעָרְ-פָּאָרָה אַרְעָוָוָעָטָע גְּרָאָשָׂנָס אַפְּנָעָשְׁפָּאָרָט אָ יְעָדָן טָאָג —
וּוַיְפָּל שִׁיכְתָּן שְׁטוּבַּ אַיְיךְ הַיְּלָן אַיְיָן,
אָזוּזִי פִּיל טְרָאָנָט אַוִּיךְ יְעָדָעָר אַיְוָגָנְטִימָעָר שִׁיכְתָּן פִּיְיָן.

לִינְטָ רְוָאִיךְ דָּא אֵין שְׁוַיְ-פָּעָנְצָטָעַר צְעִישְׁטָעַלְטָ.

גַּעֲדוֹלָדִיךְ טְרָאָנָט די לְאָסְטָ פָּוּן צִוְּיָוָט אֵין שְׁטוּבַּ : —
עֲפָעָם טְלִיעָט זַיְךְ — אָוָן מִיטָּ דָעַם פָּלְאָקָעָר פָּוּן דָעַר וּוּלְטָ —
וּוּטָ יְעָדָעָר קְוָמָעָן מָאנָעָן שְׁטָאָלָץ זַיְוָן מְשֻׁכְּנָרְזָוִבָּ.

|||

מענטשן

שְׁלֹם עֲלֵיכֶם

דיאנע העדרן, פראסטע פאלקסמענטשן געווינטלאכע,
וואס נעמן מיט א שמייכל אן די וועלט און לעבן.
באטש קיינמאָל הערט ניט אויף א טראגישקיט צו שועבען
אייבער זיין און זיעער מעשים קליינטלאכע.

פּוֹן כַּתְּרִילְעֻוּקָע פִּין יְהֻוֹפָעַ, אֹוֵיפּ גָּאָטָס בָּאָרָאָטַ,
פִּירְסְּטוֹ מְנַחַם-מְעַנְּדָלָעַ אֹוֵיפּ דָּעַר גְּרוֹיסָעַר וּוּעַלְט אַרְוִים,
וְאוֹ דָּוָרְט פִּין אָוֹן דָּוָרְט שְׂטוּבוֹלְעָנִישָׁן וּוְאָקְסָט עַר אָוִים:
— בֵּין אָוְגָּלִיקָלָאָכָעָר פָּאָטְעִישָׁקִיטָט אַ דָּאָן קוּכָּאָט.

— אָוֹן עַס לְעַבְתִּין טּוֹבִיהַ, אָוֹן מָאָטָעַרְט זִיךְרָה, אָוֹן פְּלָאָגָנָט זִיךְרָה,
אָוֹן נְעַמֵּט מְכַלּוּמָרְשָׁט אָוֹן מִיט שְׁפָאָס זִיךְרָה מָוֵל שְׁוּעָר פָּאָר לִיבָּה,
זִיךְרָה גּוֹלְהָעָנָגָט אִיבָּעָר אִים וְזִיךְרָה אַהֲימָל גְּרוּי אָוֹן טְרִיבָּה,
נָאָר פְּרָעָמָד אִיז טּוֹבִיהַן דִּי מְדָה פּוֹן בָּאַסְלָאָגָן זִיךְרָה,
אָוֹן האָט אַ שְׁמַיְיכָל גְּרוּיִיט פָּאָר אַרְיוּמָעַן אָוֹן שְׁוֹאָכָן,
וְזַוְּיָּל — "לְאָכְנָן אָוֹן גְּעוֹנוֹמָט, דְּאַקְטִיוֹרִים הַיִּסְן לְאָכְנָן".

קִיטָם

נאט, זויפיל טרויער עם האט מיט טינט-פֿלען
פארזיות דאס אינגל אין לירעדישוות,
ווען ס'האט פון אים גענו מען שמעון —
זו אכצן יאר מיט שווינדווכט-בשורות.

מיט וואס פאר א כה, מיט וואס פאר א מאכט,
האט ער צעפראַלט געהימע ריגלען?
או באם קראאנק-בעט האט טאג זוי נאכט
דעָר טויט געפֿאכט מיט שוואַרצע פֿליגלען!

מיט ניפט געאטעט בא זיין זויט,
אוֹן אים פֿאַרְסְמַט די יונגע יאָרֶן.
— זואּוּ האט ער געפֿונען צוּיט
זו פֿאַרְשְׁנִיידֵן זיך אַין וועלטס זכרוּן?

מיט ווארט, מיט לוייטערסטן, זיין שניט, —
האט רוּים אוֹן צוּיט באַזְגַט, באַנְגָרט!
דאָך קְלָאנְט זיין גּוּרֵל, אַין זיין לאַעֲצָטָר לֵיד : —
"Bright star! would I were steadfast as thou art"—

וּאַלְמָ וּוֹיְטָמָן

כ'עפָן אָוּן פָּאַרְמָאָד דִּיּוּן בָּזֶק אָוּן נָעַם זִיךְ לְיְיֻנְעָן וְוִידָּעָר. אָוּן וְוִי ס'וּוִינְט צָוֵם רִיטָם זִיךְ פָּוּן וּוַיְינְט אַפְּעַלְדָּ מִיטָּ רִיטָפָע זָאנְגָעָן, וּוַיְוִינְט דִּיּוּן לְאַבְּרוּינְט זִיךְ רִיטָמִישׁ צָוֵם הָאַרְיִידְשָׁלָאָגּ פָּוּן דָּעַם אָוְנוּוּעוּרָן אָוּן צָוֵם קָלָאנְגָעָן — פָּוּן דִּיְיָנָעּ סִינְקָאַפְּטָאַטִּישׁ נִיטָּ גָּעֲרָאַמְּטָעּ לְיִדְעָר.

ס'טוֹט אָוִוָּחָ מִיר בָּאָם בְּלָעַטְעָרָן אַ יְעַדְעָר מָאָל דִּיּוּן בָּזֶק אַ וְוִי — (וְוִי זָוְמַעְרְצִיּוֹת פָּוּן פְּרִוְשְׁגָעְשָׁנִיטָן हַיּוּ) דִּיּוּן לְעַבְּנָנָסְלָוָסָט אָוּן גָּלוּבָן לְכִטְקִעָרָ פָּוּן אַיְוּבִּשׁ יְוָנָנָעּ יָאָרָן. אַיְיָן דִּיּ קוּמָעָרְלָאָךְ פָּוּן מִין זְכוּרָן — וּוּבְּטָמָן דִּעְרָ רִיחָ פָּוּן דִּיְיָנָעּ מְעַנְלָאַכְּבָעּ שָׂוָרוֹת. אָוּן וְוִי הָעָרָאָלָהָן בְּאַפְּלִינְגָלָט מִיטָּהָאַפְּעָרְדוּיקָעּ בְּשָׂרוֹת : בָּאַרְיוֹשָׁט מִיךְ דָּאָם גְּזַעְגַּןְ פָּוּן דִּיְיָנָעּ וְוּרְטָעָרָ יְוָנָגָ אָוּן הָעָל — גָּאַלְאַפְּרָנְדִּישָׁ אַיְבָּעָרָ אַלְעָ צָעָלָןְ פָּוּן מִין זָעָל.

ג אָרְכִּי

פֿוֹן שְׁמוֹאֵל, פֿוֹן סְׁוִיטֶר, פֿוֹן הַונְּגַעֲרִילְיִידְנְדִיקָע שִׁיכְטָן
בִּזְוּתוֹ שְׁטָאַלְעַ אָוֹן מַאֲכְטִיךְ, וּוּ אָן אַדְלָעָר, הַוִּיר גַּעַשְׁטִינְן:
אָוֹן אַלְעַ, וּוּאָסְטַמְּקָה לִיְדְּתָ דָּא אַוִּיפָּעָר עַדְעַ אָוֹן אַיְזָן בַּאֲשְׁפִּינְן,
גַּעַוּאָרָן אַיְזָן דִּין לַעֲבָנְסְצִיל דָּאָס אַוִּיפְצְרוּיכְטָן.

פֿוֹן פִּינְן, פֿוֹן אַרְדִּים פְּאַלְקָה, דָּוְרָךְ לְאַנְגָּע שְׁוּעָרָע יַאֲרָן,
פֿוֹן זְוִיְּעָר טְוַנְּקְלִיטִיפָּן צָעָר, פְּאָר דָּוְרוֹתִילְאַנְגָּע דָּעַם שְׁטוּמָעַן,
הַאֲסְטָוּ מִיטָּ שְׁאַרְפָּן בְּלִישָּׂ דִּי הַוִּילָע נַאֲסְעָטְקִיָּט פְּאַרְנוּמָעַן,
אָוֹן בִּיזְטָ אָן אַנְזָאנְ אַוִּיפָּעָר אַנְיִיעָר וּוּעַלְט גַּעַוּאָרָן.

אָוֹן אַוִּיפָּעָר אַיְזָן וְאַנְדְּעָרְיוּעָג, צְוֹפָמָ, פֿוֹן וּאַלְגָּא בְּרַעְנָן —
אַיְבָּעָר דָּעַר לְעַנְג אָוֹן בְּרִיאַת פֿוֹן מַוְתְּעָרְדוּסְלְאַנְדְּסְ-עָרָה,
פֿוֹן גְּנִיבָמָ, וּוּלְכָעָ שְׁנִיְּוָן אַוִּיס דִּי טָאַשָּׁן,
בִּיזָּ וּנוֹתָה, לְוַמְּפָן — אַוִּיחָ דִּי קְרוּמָעָ לַעֲבָנְסְ-וּעָן —
הַאֲסְטָוּ גַּעַוּעָט אָוֹן זְיִי אַוִּיפְסָנָי אַ מעַנְטְּשִׁין-זְוּעָרטָם,
אָוֹן פְּאָר דָּעַר וּוּעַלְט הַאֲסְטָוּ מִיטָּ וּוּאָרָט זְיִי רַיְינְגַעְוּאָשָׁן.

טשאָרְלִי טשאָפְּלִין

וואַן אַדְלָעֶר פְּלוֹנֶק אָוּן וּוּ אַדְלָל בּוֹגְנִיק,
וּוּ קְוּעָפְּזִילְבָּעֶר אַיְוּן רִירְעוֹווֹדִיך דֵּיָוּן גּוֹת.
דֵּיָוּן בְּלִיש אִיז מִילָּה, פָּאַרְטְּרוֹיוֹלָאָך אָוּן שָׁאַרְפָּאָוְגִּיך —
אוּן עַנְטְּפָעָרְסֶט אֲפַּמִּיט פִּים אַיְוּן לְאַגְּנָע שִׁיר אוּפַּ פְּלִינְגְּ-דוֹף.

פְּרִינְצַן אַיְן בְּעַטְלָעֶר, חַכְּמַן אַיְן נָאָר,
גּוֹזָאַלְבָּטָעֶר פְּרִיְּלָאָך-מַאְכָבָעֶר פּוֹנָם קְיֻנָּאָך-לְאָנָה.
ס'אִיז פָּאַרְאָן אַיְן דִּיר אַזְוִיפִּיל קְלָאַגְּנָנְדִּיקָעֶר צָעֶר —
וּוּן דָּרְיוִיסֶט זִיךְ אַיְן אֲנַעַצְזּוּעַלְט מִיט שְׁטַעְקָעַלְעַ אַיְן הָאָנָט.

אוּן ס'אִיז פָּאַרְאָן אַיְן דִּיר אַזְוִיפִּיל זִינְגְּנוּוֹדִיקָע פְּרִיָּה,
אוּן לְוַיְטָעָרְדָּר עַקְסְּמָטָאָז אַזְוִיפִּיל עַכְטָעָר :
בִּיזְטַּעַקְוּמָעַן אָוּן גַּעַפְּאַנְגָּנָעַן קְיֻנְדָּאָוְן-קִיְּטָט
אַיְן דֵּיָוּן בְּשַׂוְּאַ-נְּעַזְּרָעַן פּוֹן זְוּנִיקָן גַּעַלְעַטָּה.

* * *

וּוְעָר וּוְיִסְטָט דָּעַם טְרוּוּעָר פּוֹן דָּעַם שְׁטַעְנְדִּיקָן לְאַיְוֹצְלָה,
דָּעַם פִּין אַונְטָעֶר דָּעַר מַאְסְפָּעָ פּוֹן זִין שְׁפִּיל ?
אָ, אַרְלָעָלִין, דָּעַרְלָעֶר דָּעַם זִין פּוֹן דִּינְנָע שְׁפִּיצְלָאָך,
דָּעַרְקָלָעֶר דָּעַם טְרוּוּעָר פּוֹן דֵּיָוּן לְוַסְטִיקִיָּט, דֵּיָוּן צִיל !

דערציזיל פון שטענדיקן געראנגל מיט געפֿאָר,
 פון דיין בטולדייקן-זoidערויל צו יעדער זוּג,
 פון דיין שלום מיט דער וועלט, און דה, דער נאָר,
 וואָס פירסט מיט זיך אלְיאַן נאָר אַיבִיכָּ קריינ.

אָפֶט דוכט מיך אַט מוסטו אוּס דיין פאנצער פונם האָרֶץ,
 און לאָזט דער וועלט, דער אומגערכטער —
 אַ לוך טאָן אוֹיפָּ דיין פֿינְצְטָעָרְנִישׁ אָונְטָעָרְן שְׂטָאָרֶץ,
 אוֹיפָּ דיין טְרוּיעָר — אָונְטָעָר דער מאָסְקָע פון גַּעֲלָעְכָּטָעָר.

IV

מִיר

א שוויננדיקער

א שוויננדיקער, שטומ, אין צער דעם קאָפ געבעגן —
 פאָלָג אַיך נאָך נאָך דִּיר ווי אַשְׁאָטוֹן שְׂטִילְעָרָהִיט :
 אַיך ווּוִים, דו לְיִזְעַנְסֶט אֵין בְּלִיק פֿוֹן מִינְגָּשׁוּמָע, בעטנְדִּיקָע אַוְינָן —
 מִין טִיפְּן טְרוּיעָה,
 מִין אַנְגָּעָוּוּיִיטִיקָט הָאָרֶץ,
 מִין פְּלָאָם אֵין הָאָרֶץ ווֹאָס לְוִיכְט מִיר אַוִּיפְּ מִין טְוָנְקָעָלָן לְעַבְנְסִיזָעָג —
 מִיט אַלְעָה הָעֶלֶע פָּאָרְכָּן פֿוֹן אַ רְעַנְבָּוִינָן
 אָונָן ווּעָרְתָּ נִית אַוִּיסְגָּעָלְיוֹזָט אֵין פְּלָאָנָג פֿוֹן צָאָרָטָע רִיד.

קען זיין

וועי א שטאלצע אַדְלָעָרִין,
מייט ברויט עשפּרויטע פְּלִינְגֶּל,
האַסְטּוֹ אָומְגָעִיכְט אַרְאָפְּנָעָזָט זיך —
אויף די האַרְיוֹאַנטָּן פֿוֹ מֵין לְעַבְּן.
(קען זיין —

או איך בין בליז אַ פְּלִיז
אויף וועלכּן דו כַּאֲפָסְט דַּעַם אַטְעַם אַפְּ
פאר ווֹיְטָרְדִּיקָן פְּלִיעָן),
אַבעָר דָּרָךְ די טְוִיעָרָן פֿוֹ מֵינָע אָוִינָן
בְּזַוְּטוֹ לְיִיכְט אַרְיוֹנָגָעְפְּלִוְגָן,
אוֹן בָּאַלְדְּ פְּאַרְנוּמָעָן דַּעַם מָוָרָה — אַיְן מֵין הָאָרֶץ.

וואו ים שוים

וואו ים שוים קושט דעם ברעג פון ים,
גלאטען דיאנען סילע הענט מיאן שטערן ;
קוש אוייס אין מיאנע אויגן ברוינעם סטמַּן,
קוואלן פון נישט אויסגעווינטע טראדען.

וואו קרייך-פלאנצן ארום א חרוב הויז,
וואס צירט זיך אין זיין גראונדר אויסגעפוצטקייטן.
שפרייט איבער מיר דיין אטעם פון גענד אוייס
און ריבט מיך אויף מיט טריפנדיקער גוטסקויטן.

וואו טריופט א בוים מיט פערלטוי באגנען,
אויף ערדה, אויף דורךטיקער וואס ליעצט נאך רעגן :
ביז אנהיבן וועט פוליננדיק צו גראונן —
א שפעדיקע נאכ אויף מיאנע וועגן.

ביז אנהיבן וועט פלייסנדייך צו העלן
דאס אינגעצעוימטע בלוט אין מיאנע גליידער.
ביז טיף אין האדז בא מיר וועט נעמען קוועלן —
א פריה, א לוייטערע, מיט רוייש פון ליידער.

מְאַדְנָע

מאדרנע, וואס אין לאבען קען אמאָל געשהן!
 אט האָב אִיך זיך אַין דיר פֿאָרְלִיבֶט באָם ערשותן מאָל דֵיך זען,
 ווי ס'חאמֶט קיינַן מאָן אַין לאבען דֵיך נאָך לֵיב געהאָט,
 אָן ס'פֿעַן מֵיָן אוֹיג אוֹוָף דֵיך זוּיט דָאוּ נִיט אַנְקָוּן זיך זאָט.
 וואָס מעָר!

אִיך, וואָס האָב פֿאָר יְחוּס בְּטוּל בְּלוּז אָון שְׁפָאָט,
 אָוֹן האָב מִיט אַיְגָן בְּאַלְעַבָּטִישׁ בְּלוּט אָוֹן פְּלִישָׁ נִיט קִיְּן פֿאָרְקָעָה,
 — ווֹיל ס'איַיז מֵיָן וועָג דָאָך נִיט זְיִידָר וועָג פּוֹן לִיטָא אָוֹן נָאָט.
 אָז כ'ווֹאגָן (אַחֲזָעָה — זָאנַן זַיִד). פֿאָר רִוִּיכָע לִיטָא נָאָר האָבָן האָס!
 אָוֹן בְּפֿאָדָעָר יוֹשֵׁר נָאָר, אָוֹן שְׁטָעָל זְיך אַיְגָן אַקָּן פֿאָר דֵיך,
 וואָס טוֹינַן צָו קִיְּן זָאָך נִיט אוֹוָף דֵער וועָלָט, אַחֲזָעָן צָו שְׁוּעוּדָרָעָמִי,
 אָוֹן דָאָרְפָּן דָאָנְקָבָאָר זַיִן נָאָר דֵיך —
 וואָס גַּעַבְנָן אַרְכָּבָעָט זַיִן אָוֹן שְׁפִּיאָן זַיִן ווי פֿערָה,
 — אָז נִיט אַיְזָן עֲבִירָה —
 וואָס עַס טְרָאָגָט אַזְוַיְנָע גַּאֲרָאָרָום אוֹוָף זְיך דֵיך עַרְד!

אִיך חַבָּר זְיך מִיט מַעַדְן אַזְוַיְנָע אַזְוַיְנָע אַזְוַיְנָע אַזְוַיְנָע,
 אָוֹן בְּגָרוּס זְיך גַּאֲרָאָר מִיט אַרְכָּבָעָט הַעַנְטָט פֿאָרְהָאָרְטָעָוּעָט אָוֹן שְׁוּעָר.
 אָוֹן דָאָך קַעַנְסָטוּ בְּלוּזָן מִיט אַ בְּלִיק אַיְינְשָׁטִילָן אַפְּטָט מֵיָן כְּעָם,
 אָוֹן ווי אַ קלְיָין קִינְד קַעַנְסָטוּ גַּרְינְג מִיךְ מַאֲכָן לְאָזָן אַפְּטָט אַ טְרָעָה.
 אִיך האָב קִיְּן זָאָך, ווֹיל ווי דֵער צְלָם אַיְזָן מִיר אַיְגָעָנָטָום אוֹוָף פֿרְעָמָד!
 מֵיָן פֿאָרְמָעָן? — אַ פֿאָר הַוּיָן עַו צְוָדָעָן זְיך דֵיך שָׁאָנה,
 אָוֹן אוֹוָף מֵיָן לְיִוב פּוֹן פְּשָׂוֹט צִיָּן אַ נְרָאָבָע, ווֹיְסָעָה העַמָּה,

און כ'מאך זיך יומס-טוב יעדן טאג און גוי אום פוּסְט און פָּסֶם,
 פֿאַרְגִּינְגָּעַן מֵיט קִיּוֹן שְׁמִיכָּל מִיר דָּסֶם פֿרִיּוֹנְט אָוּן פֿיּוֹנְט מֵיט האַסֶּן,
 נָאָר אַיך מָאָך זָאָר פָּוּן בִּירְדָּן בְּלוּזָּן אַ שְׁפָאָם,
 אָוּן לְעֵבָן מִין לְעֵבָן זִיך אָוּן טָו אַלְצְדִּינְג וּוּאָס מִיר גַּעֲפָעַלְט!
 נָאָר מַאְדָּנוּן, אָז אָזָאָא זָאָל וּוּי אַקְינְד פָּאָר דִּיר אַרְאָפְּלָאָזָן דָּעַם
 קָאָפֶּן פֿאַרְשָׁעַמֶּט,
 וּוּעַן כְּדִירְרִיר מֵיט מִיּוֹנְעַן לְיִפְּן אָז דִּי צָאָרָטָע פֿינְגְּעָרְלָאָךְ פָּוּן דִּינְעַן
 בְּלוּכָּעַן העַנְתָּן,
 וּוּאָס כְּיוֹאָלְט וּוּי שְׁוּעָבְעָלְאָךְ צּוּבְּרָעָכְּן לְיִכְּטָן גַּעֲלָעַנְט!
 אָוּן אַוְיְגְּעָרְיִיצְט וּוּעָר אַיך פָּוּן יְעָדוֹן מִינְדָּסָטָן זְוִימְעַנְדְּרוּיָש
 פָּוּן דִּינְס אַ קְלִיָּה,
 וּוּי אָוּפֶּן דָּעַר וּוּאָך, אַ בִּיזְעַר הַוְנָמָט, פָּוּן פֿרְעָמְדָע טְרִיאַט, וּוּעַן עַמְּוִיָּז גִּוְיִיט,
 אָוּן סְ'צִיט מִיך אָזָאָז צְיוּבָעָר צָוְן דִּינְעַם לְיִבְּרָאָה לְטָלָט מֵיט דִּינְעַם זִיך,
 וּוּי עַס צִיט אַ הַלְּבָב פֿאַרְפְּרוֹיְרָעָנָעָם צָוְן לְיִכְּטָיק פֿיְיָעָלְלָן פָּוּן וּוּיִיט —
 וּוּאָס עַר הַאָט פְּלִזְצִים אָוּפֶן זְיוֹן זְוָאנְדָעָרְזָוָעָג דָּעָרָעָן.
 מַאְדָּנוּן, וּוּאָס אַין לְעֵבָן פָּעַן אַמְּאָל גַּעֲשָׁעַן!

וּוִי טוֹבָן צְוּוֵי

ס'פֿאַרְשְׁכּוֹרֶט מַיר
דָּעֵר רִיחַ פּוֹן דִּין יָוָנָן אַטְעָם.
יעַדְעַר לְיִיכְתָּר בָּאֲרוֹר פּוֹן מִינָּעַ לִיפָּן
אָן דָּעֵר זַיְדָעָנָר הוּאַת

פּוֹן דִּין פְּנִים,
צִיטָּעָרֶט אֹוֶף מִינָּעַ נָזְלָעַכְעָר.
עַם רִיאַצְט מַיר דִּי נַאֲכְטִיךְ קִילְקִיְּט
וּאָס וּוּיְוָעַט פּוֹן טִיךְ פּוֹן דִּיןָעַ הָאָרָה.

איַן בְּלִינְדָּן אֹוִיפְרָעָג —
פְּלָאַטְעָרָן פָּאַרְצְוֹקְטָעָן מִינָּעַ העַנְטָ
אַרְוָם דָּעַם שְׁמַעְשָׁדְיוֹן פִּיעָר פּוֹן דִּין לִיְּבָן,
בִּיז זַיְ בְּלִיְּבָן אַיְוֹנָגָעָמְדָטָע לִינָן —
אָנוֹ דָּרִימְלָעָן איַן וּוִי טֹבָן צְוּוֵי —
אוֶף דִּיןָעַ בְּרִיסְטָן.

וְיֵא שׁוֹאָרֶצֶעֶר זַיִל

מייט ווינט און רענן
האָט דַי נאכט מיך אויפגענו מען —
ווען אַיד האָב דיין הויז פֿאַרְלָאָוט.
וְיֵא גְּרוּיעָר חַוֵּךְ —
אוֹז אַ נְעָפֵל אַיבָּעָר אַלְזַי גַּעהֲנָגָעָן.

די שטַּאטַמִּיקָּעַ רְוִישַׁ-מִילַּ
האָט פֿאַרְעָנְדִיקָּט מַאַלְוָן
לְעַצְמָעַ גְּרוּיכְנְדִיקָּעַ קַעַרְנָעַרְדוּישַׁ,
אוֹן אַיִינְגַּעַדְרָמְלָטַה האָט דַעַר שְׂטַּאטְמִידָּיוֹן
קַאַרְטַּשְׁנְדִיקָּזְקָרְ אַין די אַרְעָםָס פָּוּן דַעַר נאכט.
די פִּיכְטָקִיָּט פָּוּן דַעַם רענן
האָט דַוְרְכַּגְעָנוּמוּן מַיִוֵּן הַיִּם גַּעֲמִיטַה
אוֹן אַיִינְגַּעַזְוִימָט דָאָס הַיִּם גַּעֲלוֹתַ
פָּוּן מַיִוֵּן אוּפְּגַעַרְעָגַט בְּלֹוטַה.
וְיֵא דיין קִילָּע מִוְּדָלְחָאָנט
האָט דַעַר ווֹנָטַג עַצְעָמָלַט לִיב מַיִוֵּן שְׂטָעוֹן
וּוְאָס האָט זַיךְ דַוְרָךְ די נאכט-שְׁעָהָן
אוֹיָה דיין חַאַלְדוֹן גַּעֲבָרָעָטַן.
איַן גַּעַדְאָנָק —
האָט וְיֵא שְׁאָטָן שְׁטִילַה
דיין גַּוטְסְקִיָּט מַיִט בָּאַלְיוֹיטַה
אוֹן אַיד האָב שְׁפָאַנְעָנְדִיקָּ אַחֲיָים
וְיֵא שׁוֹאָרֶצֶעֶר זַיִל —
געַשְׁנִיתַן גְּרוּיעָר פֿאַסְנְ-נְאָכְטַן.

קילע טיבלאך

דינע אויגן זיינען קילע טיבלאך
 אין וועמענס וואסערן —
 עס טובלט זיך מײַן פֿיַערהארץ
 און וווערט צוביסלאכוייז
 — פֿון קעלט אין דינע בְּלִיקָן
 א שטיך פֿאָרְפְּרוּין אויגן.

מייט מויל פארשלאָסענעם

וויילר בין איד א גאנצע נאכט אַרומגעלאָפֿן —
ווײַיל ס'האָבן מיך, ווי שטינער
דיינע ריד אין האָרי געטראָפֿן.
און ווי מייט ווונט אָון פִיעָר —
אייז אָזועק דאס האָבָאָזָנְגָוטָס פָּון שְׁיוּעָה,
וואֹו בְּבִין יָאָרֶן לְאָנֵג גְּעוּעָן אַ פרומעהָר הַיְמָעָר.

איין טיפּן צער האָב אַיד געבלאַנדושט אַיינגעבעוּיגַן,
מייט מויל פארשלאָסענעם,
מייט שאָרבּן צִיטָעָר,
און ס'האָט אַ הייסער טוּי געטראָפֿט פָּון מִינְעָ אָוִיגַן.
נאָר טוּב גְּעוּעָן אִיז די נאָכְט,
שְׁטוּם אָוּן גָּלוּיכָנוּלְטִיךְ די שְׁטָעָרָן,
און ווי תָּמִיד פָּאָרְכְּטִיךְ די אַיְבִּיךְשׂוּוּנְדִּיקָע וּוּמְעָן.
נאָר ווּעָן בְּהָאָב דָּערְהָעָרט, ווי ס'האָט מִין מויל דָּערְמָאָנט דיַין נָאָמעָן,
און שעַלְתָּן גְּרוּיטָן דִּיר גְּרוּן —
הָאָב אַיךְ בַּיּוֹ בְּלֹות די לִיְּפָן מִינְעָ אַיְנְגָעָבִיסָן,
און כִּיהָאָב פָּון מויל כֻּעָם —
די צוֹנְגָן פָּון מויל זִיךְ שְׁיָעָר אַרְוִיסְגָּעָרִיסָן.

אַיִן טָעַנְ

איַן טָעַנְ וּוֹעֵן כְּבִין פָּוּן דֵּיר דָּעֲרוֹוִוִיטָעֶרטָן,
וּוֵי אַ מַּאֲרָגָן שְׁטָעָרָן פָּוּן דֵּער עֶרדָן:
גִּיְתָ אֹוִית אַיִן מִיר דָּוָרָךְ פִּיְן גַּלְיוּוּטָעֶרטָן —
אַ בְּעַנְקָשָׁאָפָט וּוֵי אַ שְׁאָרְפָּעָשָׁוּעָרָד.

אוֹן וּוֵי אֹוִיפָּשְׁפִּיְזָ פָּוּן מַאֲסָטָן אַ פָּאָן,
וּוְאָם פְּלָאָטָעָרָט אֹוִיפָּן יִסְמָ פָּוּן וּוַיְינָמָן,
וּוְיִזְמָצֵא דֵיר דָעַם וּוֹעֵג מִיר אָן —
מִיְּן בְּעַנְקָשָׁאָפָט פִּירָנְדָיק מִיךְ בְּלִינְדָן.

נַאֲדָר בְּיוֹ סְבָרָעָנְטָ אוֹים אַ טָּאנָן, אַ יְוָנְגָעָר,
אוֹן הַיְבָטָן אַיִן מַוְרָחָ זִוִּיטָן צָו צָאָנְקָעָן,
גְּרַיְיךְ אַיְךְ דֵיר מִיטָּשְׁפִּיצְנְגָעָר —
פָּוּן מִיְּנָעָן וּלְאֹזֶעֶן גַּעַדְאָנְשָׁעָן.

דיין נאמען

דיין נאמען דערמאָנט מיך אָן פְּרִוִּיגְרִינְעַ פֿעלְדְּעָר אַיְן פְּרִילְינְגַּג,
 אָן שְׁלָאַנְקְּהַוִּיכְבָּעַ זָאנְגְעָן,
 אָן בְּלִימְלְאָךְ בְּאַנְגָּסְן מִיטַּזְוְנְשִׁיּוֹן,
 אָן טִיף בְּלִיוּןְזַן חִימְלַיְהַ, אָן וּוּאַלְקְעַנְדְּלָאָךְ הַעֲלָעַ וּוּאָס בְּלַאַנְקָעַן —
 פּוֹנְקָט וּוּיְהַ בָּא מֵיר אַיְנָם מֶה גַּעֲדָאַנְקָעַן,
 וּוּאָס טְרָאָגְן זָאָר שְׁנַעַלְעָר פָּזְוּ וּוּיְנָמָה, זְוִוִּיתְזַוְּ דִּירַ, מִין גַּעַלְיבְּתָאַע,
 צָוָם טְיוּכָלְצָוָם שְׁטִיבָן, צָוָם עַרְפָּלְ, וּוּאוּ דָו וּוּאַוְנְסָטְ,
 אָוָן סְפָּאַרְפָּאַלְגָּטְ דיַיְן גַּעַשְׁטָאַלְטְּ נַאֲכָאַנְגָּאנְדְּ מִיךְ בְּאַטְאָגְ בָּא דָעַר אַרְבָּעַטְ,
 אָוָן מַוְרְמַלְעַנְדִּיקְ שְׁלָאָפְּ אֵיךְ בְּאַנְאָכְטְּ אַיְיָן :
 קָאַרְיָנָא, קָאַרְיָנָא, קָאַרְיָנָא.

א ב י

באנינען

בכל אסуз זילבער פאסן פון ליכנה שיין שנירין דורך
דרי געדייכטער צוווינגן פון קאשטאנגען בוימער פאָר מיין הווין,
און פֿאָרטְרוּיעַן מִיר : עַם גְּרוּיט שׂוֹן דָּעַר פרײַמֶּאָרגָן.
אן אוּמְרָאוּקָעָר,
וּוּוֹוֹרָף אֵיךְ זַיךְ פּוֹן זַוִּית צַוִּית אַוְּפָ מִין גַּעֲלָעָגָעָר.
כִּבְיוֹזַת הִיּוֹנָת נִישְׁתָּאָמַיט מִיר,
און סְמָאָנָעָן דִּיךְ בָּא מִיר אָוֹה שְׁטוּמָד-לְשׁוֹן דִּי וּוּוּנְטָמָן,
און אוּמִין וּוּילְן שְׁטְרָעָקָן אַיִן דָּעַר פִּינְצְטָעָרְנוּשׁ זַיךְ בְּלִינְדָּעַ
מיינען הענט.
און זוכָן דִּיךְ אָוּמוֹזִיסְטָ אַרְוּם.
עַזְוּזָאָמָעָן מִין שְׁנִירְיוּוּסִים נַאֲכָטְזַעְלָעָגָעָר —
עַזְוּזָאָמָעָן מִין אַינְגְּלָשְׁהָאָרֶץ נַאֲרָדָר.

אינדערפרי

קָאָפְּ-יוֹוִיטָה,
טוֹרַבְּ-עִסְּפָקָותָה,
גָּרוּיְעַרְ-נָעָפָל.
אֲשֶׁר שְׂטֵילְעָדָר פְּלָאָפָט פָּוּן הוֹוִיזְפָּרוּ אַין דָּעַר טִירָה,
אֲמָוְרָמָל שְׂטִילָה: אֲבָרְיוֹן פָּאָר אַיְיךְ חָעָר גָּנָּה,
אַיְמָפְּעַטְיקָע אַוְפְּרָעָנוֹנָה,
וּוּרְבְּלָדְיקָע אַוְמְגָנָדָה.

א בלאנץ פון שווארצע טינטפלע肯 אויף זווים פאפריר,

איך ליען :

“כ'וועל היינט שוין זיכער קומען,

ווארט אויף פארנאקט באט באזן”.

ווײ דורך א כשפֿוּ וווערט דער נעלט באאלט צעשוואומען,

און פאדר די אויגן מײַנע —

צעשפֿרײַט און שפֿרײַט זיך אוים א ליכטיקיט פון פרויד !

באטמאג

ב'האָב לְיִעְנֵן זֶאָס גַּפְרוֹאוֹוֹת אָוֹן נִיט גַּעֲקָעֵנְטָא.

(זו אומראאיך געווען איז מײַן געדאנק)

און שְׂרִיבָן-הָאָט מֵיָּם הָאָרֶץ פָּאָרוּוּרֶט מֵיָּם הָאָנָּט

(די פֿעַן, ווי ס'מויל, פָּאָרְשָׁוּעָכֶט אַמְּאָל די לִיכְטִיקְזּוּיִיסָעַ פֿרִיַּד)

בֵּין אַרְטַּר מֵיָּם מֵיָּם צַו דַּעַם יִם אַזְוַעַךְ.

און לאָגָג אַרְומְשָׁפְּאַצְּרֶט בָּאָט זַמְּדִיקְזְּפָּלָאָרָן בְּרָעָם

און כ'האָב גַּעֲטָרָאָכֶט ... פִּון אַלְזַהָּאָב אַיךְ גַּעֲטָרָאָכֶט —

נָאָר תְּמִיד הָאָט צְרוּקָאָצֶט דַּי מֵיָּם מֵיָּם גַּעֲטָרָאָכֶט.

פארנאקט

א ווַיְלַדְ-צַעֲטוּמְלַטְעָר דָּרִי אַיךְ זיך אַיצְטָ אַרוּם דָּא

בָּאָ דָּרָטְטָאָנְצִיעַ פִּון באָזָן,

און ס'זּוֹקָן מֵיָּנע גַּלְיְוָרָע אַיצְטָ פִּון אַומְנָעְדוֹלָה,

און פּוֹנְקָט ווי באָ אַוְאָרְדוֹהָנוֹט אויף דָּעָר ווָאָךְ —

אַיז אַיצְטָעָר אַנְגְּעַשְׁטָרָעָנָגָט מֵיָּם שאַרְפָּעָד בְּלִיאָה,

און מֵיָּם גַּעֲהָעָר אַיז אַנְגְּעַשְׁפִּיצָט —

אַיךְ זָאָל פִּון ווַיְיִטְן נָאָךְ פָּאָרְנָעָמָעָן די בְּשָׂוָה —

דָּאָס גַּעֲרוֹיַּשְׁ פִּון אַנְקְוּמָעָנְדָעָן צָוָג פִּון מַעֲרִיבְ-זְיוּתָה.

מִיטָּ פֿרִיַּד אַזָּא הָאָט אוֹיךְ גַּעֲמוֹזָט די בְּשָׂוָה, נָחָ, אַוְיְפָנָעָמָעָן,

וועָן ס'הָאָט די טּוֹבָא אִים צְוִירָקְ גַּעֲבָרָאָכֶט אַיז מַוְיל —

דָּאָס עַרְשָׁטָע בְּלָעָטָל.

פְּרִיָּה אַרְבָּסֶט

עם איז שווין פְּרִיָּה אַרְבָּסֶט אֵיצֶט, אָוֹן אַיבָּעֶר שְׂטָאָט אָוֹן פָּעָלָד
הָאָט אַרְבָּסֶט דַּי טְרוּיְעַדְפָּאָנָעָן זְיוֹנָעָן שְׁוֹן צְעַשְׁפְּרִוִּיט :
דַּי בְּלֻעַתָּעָר זְיוֹנָעָן בְּלוֹטִיקְדְּרוּוּט אָוֹן גָּאַלְדְּפָאָרְגָּעָלָט,
דַּי מּוֹטוּעַדְעָר — אַ קִּימְפָּעַטָּאָרָן — רָוָת פּוֹלְ פְּרִיְּוֹד...

בְּאַנְגָּכֶט גִּוִּיט אָוִוָּף אַ גְּרוּוּעָר נָעָפֵל אָוִיפָּן וּוּגָם :
אוֹן חִילְטָדַי עֲרָד אִין גְּרוּקִיָּיט אָוֹן אִין טְרוּיְעָר אִין :
דַּי נָעַכְתָּזְיִי וּוּעָרָן לְאָנָגָן אָוֹן קִירְצָעָר אַלְצָזְדִּי טָעָג —
סּוֹפֶּזֶם וּמָעָר קִילְעָטָעָג, פּוֹלְ טְרוּיְעָר אָוֹן פּוֹלְ פִּוְּנָן ...

דָּאָךְ חָאָב אַיךְ ?ִיבְּ אָזְזִי אִין קִילְעָטָפְּרִיָּה אַרְבָּסֶט-טָעָג,
אִין נָעָפְלִיגְרוּעַ נָעַכְמָה, אִין מָאָרְגָּנָס קָאַלְטָאָן פִּיכְבַּט
פָּאָרְנוּמָעָן דָּאָס גְּעוּוִין, דָּאָס שְׁטִילָעָ אַרְבָּסֶט גְּעוֹזָאנָג,
אִין שָׁאָרָךְ פּוֹן גָּאַלְדְּ-בְּלֻעַתָּעָר וּוָסָם לִינְגָן אָוִוָּף מִין וּוּגָם,
אִין טְרוּיְעָר פּוֹן דָעַם נָעָפֵל קְרִיוּזְלָעְנְדִּיק וּזְרַקְעִיכְטָמָן,
וּוּ מִוּנָעָן טָעָג אָוֹן נָעַכְתָּ אַן דִּיר וּוָסָם שְׂטָאָרְבָּן קְרָאָנָס ...

זון און ברינוו

א, שפיעידיקער הארכט פון גאלדייש-גרינעם זומער,
רויטישפראודליך געוזאנגע אין הויט און בין געפעם,
א באַדערעה, מיט ווערטער ווי א בוים א שטומעה,
בלoit אצינד מיין בענkształט ווי שמעקעווידקער בעז.

כ'האָב ליב דעם וואַנדערדייז, פון דערפער און פון שטטעט,
נאָר יאָרֶן לאָגֶן אַין קַלְאָמָעָר אַון גַּרְעַנִּיז פון אַיִּין אָרט :
דאָס בַּיּוֹתָן יַעֲדָע נַאֲכָת אַיִּין פַּרְעָמָן הוּאָז דַּאָס בְּעֵט —
דעם צער פון עַלְנַט-טַעַג נִיט רַיְדַּנְדִּיש קַיּוֹן וּוּאָרט.

נאָר היינט אַיִּז אוּפְּגַּנְגַּנְגַּע אַיִּז מִיר מִיט שְׁטֻעָן-שִׁיּוֹן,
און קַילָּעָר מִיטַּן-נַאֲכָת, אַיִּז סְדוּתְּדִיקָעָר פַּרְעָמָד :
הַלְּעָע טַעַג מִיט פְּרִיָּנְט אַון רַיִּיד וּוּי אַלְטָעָר זָוִין —
מִיט דַּעַר וּוּאָס אַיִּז מִיר נַעֲנָטָר וּוּי צָוָם לִיבָּד דַּאָס הַעֲמָה.

הַאָב אַיִּךְ וּוּי צְוַיְוָן צְוּוִי שְׂטִיל אַוִּיסְגַּעַשְׁטָרָקָט דֵּי הַעֲנָט,
אין שְׁפַעְטָעָר מִיטַּן-נַאֲכָת, אַיִּן לִיבָּן, פַּרְעָמָן הוּאָז :
הַאֲכָנוּ זִיךְרָעָקָט אַיִּז הוּאָז דֵּי שְׁטוּמָע וּוּעָט,
און מִיט דֵּי הַעֲנָט צְוָרִיכִין — דֵּי וּוּלָט אַיִּן נַאָר אַיִּר נְרוּם.

און ס'הָאָט מִיט מִיר גַּעֲוָאָכָט מיין בענkształט אַיִּן גַּעֲזָאָג,
די קַוְצָע, לאָגֶן נַאֲכָת, די לאָגֶן, קוֹרְצָע נַאֲכָת,
בֵּין אוּפְּגַּנְגַּנְגַּע אַיִּז דַּעַר מַאֲרָגָן וּוּי אַן ערְלָאָכָעָר גַּעֲדָאָנָק —
און דַּעַר טָאגְהָאָט מִיר די זָוָן אַיִּן בְּרִיוֹ אַהֲרָע גַּעֲבָרָאָכָט.

די פֿרייד פֿון ברויט און זאלץ

די פֿרייד פֿון ברויט מיט זאלץ, די שמעען באס עסן צוזאמען בא איזן טיש פֿאָרטְרִינְקָעָנְדִּיך מיט וויין, די לֵיבָעַם בְּלִיְקָן שְׁטוּם דָּאָס אַלְץ ווּרְטָט נִיט פֿאָרגְּנָעָסָן, דָּאָס קְרִיצְטָמֶן זֶרֶך אַין זֶרְוֹן טִיף אַוְפֶ אַיְבָּיס אַיְזָן.

דאָן שׂוועבן ווּרְטָטָעָר לַיְכָט ווּיְפִיְגְּעָלָאָה, פֿון מַוְיל, קוּסְטְּקוּים עַמְּחָרְט זֶיךְ שְׁטִילָאָ פֿלְיטְּעָרְטְּפֿלְאָטְּעָר קְלָאנָג, דָּאָן מַאֲכָטָן נִיט ווּאָס מַעַן זָאָגָט, סְאָזָן גּוֹט אַוְוִי אַון ווּאוֹוִיל, ווּעַן סְמוּרָמְלָעָן הֻרְצָעָר צְוּוֵי אָ שְׁטוּם גַּעַבעַט גַּעַזְעַג:

געַבעַנטְשָׁטָט זֶאל זַיְן דָּעָר טָאג, גַּעַבעַנטְשָׁטָט זֶאל זַיְן די שְׁעָת, די לְעַבְנָס-זַוְעָגָן קָרוֹם גַּעַשְׁלָעָנְגָלָט ווּיְ אַשְׁלָאָנָג, ווּאָס האָבָן זֶיךְ גַּעַרְיוּצָט אַון בְּלִיְבָן אַומְצָעָשְׁיָידָט: עַמְּ אַיְזָן אַונְדוּעָר לְעַבְנָן דָּאָךְ בְּלִינְד אַון קְרִיעָאָדָא, זֶאל זַיְן דָּאָס ברוּיט מיט זֶאלץ, זֶאל זַיְן דָּעָר ווּיְזָנְגְּעָטְרָאָנָמ, די לְיַבְעַ-בְּלִיְקָן שְׁטוּם גַּעַבעַנטְשָׁטָט אַונְדוּ לְאָנְגָן מִיט פֿרְיוּי.

געבענטשט זאל זיין די רגע

געבענטשט זאל זיין די רגע, דער פֿלּוּצְלָוְנְגָעֵר קָאָפְּרִיּוֹ,
וואָסּ האָט מַיד אָמְנָגְרִיכְטּ גַּעֲבָרָאָכְטּ אוֹוֶה דִּיְוָנָעּ וּוּעָן!
כַּחֲאָב זִיךְ גַּעֲוָוָאָלָט אַנְבִּיגְיָן אָוֹן קוֹשְׁן זִיךְ די פִּים —
וּוּעָן אַיךְ חֲאָב דִּיךְ פָּוּן וּוּיְיטָנָס דָּעָרוֹעָן מִיר גִּינְזִין אַנְטָקָעָן.

דיַין רְוִיְיטָע, רְוִנְדָע הָוט, מִין הַעַלְ-בְּלַוְטְנְדִּיּוֹקּ וּוּאוֹנוֹר,
הָאָט מַיךְ בְּאָגְרִיסְטּ פָּוּן וּוּיְיטָנָס כִּיטּ אּ וּוּאָונָס אּ שְׁטוּמָעָן:
אוֹן גַּוט אַיוֹ מִיר גַּעֲוָאָרָן, אַזְוִיְיךְ פִּילְטּ אּ הוֹנָטּ,
וּוּעָן עַר דָּעָרוֹעָט זִין האָרָ נַאֲךְ לְאַנְגָּעָן אַפְשִׁיְיךְ קוּמָעָן.

בלְוִוּז אַיְינְמָאָל מַעַר דִּיךְ זָעָן, בְּלְוִוּז אַיְינְמָאָל אוֹוֶה דִּיךְ קוֹסְן,
אוֹן בָּאַלְדּ אַין וּוּגְן אַרְיָין אּ שְׁטוּמָעָר דִּיךְ בָּאַלְיִיטָן
שָׁעָן זִין "דְּאָס לְעַצְטָעַ מַאְלָי" חֲאָב אַיךְ גַּעֲשְׁלוֹנְגָעָן טְרָעָן,
פָּוּן וּוּיְיטָקּ הָאָט כִּיּוֹן יְעַדְעַר גַּלְוִיד גַּעֲנוּמָעָן צְוָקָן,
— זְויִיְקָמְטּ צָוּ מִיר אַזְוִי פִּילְטּ פִּין גַּאֲרָ פָּאָר אּ צְוּוּיָּטָן?
גְּלִישָׁ מִין, אָמְנָגְלִיךְ מִין, וּוּסּ אָמְנָגְלִיךְ קִיְינְמָאָל מִיר גַּעֲהָרָן.

אין דער פרעםד

ニישט זיין מיט דיר, מיינט נאך ניט זיין מיט דיר צעשיידט,
וועי ס'מיינט נאך ניט מיט וועמען זיין — צוואמען זיין.
אט האט די נאכט מיר היינט דא אングעבאטן פרייה,
און ס'האבן גלעזער דא געשויומט מיט איבערפֿלום פון וויאן.

ס'האט מיר אפט א צי געטאָן צום טאנץ א פרוייענ-חאנט,
און אונטערטערןש מיר אריינגענטקט גלייך אין די אוינן.
— דער קאָפ... האָב אַיך באַקלָאנט זיך, און ריטערלאָר-גָּאלָאנט
אנטשולדייקט זיך פֿאָר אַיך און זיך פֿאָרבויגן.

און ב'עדענס ניט ווי שפֿעט אַיך האָב פֿאָרבְּראָכט דָּאָרטן אין הויז.
אַיך ג'עדענס נאך און מורה-זִוִּית דעם מאָרגְּנָז-שְׁטָעָן פֿאָרגְּנִין.
און כ'וויס ניט צי כ'האָב דאָס אוֹיף דער ווֹאָר גַּעֲזָעָן, צי אין חָלָם בְּלוּזָן;
וועי צוישן מענטישן פֵּיל ביוטו ווי אַיך גַּעֲזָעָן די נאכט אלְיוֹן.

וּוִי פִּיעָר פּוֹנְקָעָן

וּוִי פִּיעָר פּוֹנְקָעָן טַרְעָפֵן דִּינָע בְּלִיקָן
אַין דֻּס שִׁיעָר פֿוֹן מִין הָאָרֶץ
אַון פָּאַרְצָעָן מִין הָאַבְּ-אָוֹן-נוֹטָם.

פְּרַעְמָדָע צִינְגָּעָר
צַעְקָלְיִינְגָּעָן שְׂוִין וּוִי פִּיעָר-גַּלְעָקָעָר גַּעֲפָאַרְסִינְגָּאָלָן
פֿוֹן קְוַעַנְדִּיקָעָר שְׁרָפָה.

פָּאָר זְיוּרָעָ וּוֹאַרְנוֹנְגָּעָן
שְׁטוּלָאִיךְ צְוּוֵי טַוְיבָע אָוּירָן אָונְטָעָר.
מִינְיָע נִיטָעָר — לְאֹזֶן אִיךְ אָוִוָּח הַפְּקָר.

אָבָעָר דָו, וּוּסְטָ וּוִי נְעָרָא
אוֹוָף אַ פִּיְיפֵל אָוִוְסְפִּיְיפֵן דִּינָן לִיד פֿוֹן גַּלְיוּכְנִילָט
צְוּוּעָנְדִּיקָ וּוִי עַס וּוּרְטָ מִין רְוִים פָּאַרְצָעָרט אַין פְּלָאָמעָן?

באגענעניש

די פאָרגאנגענעהיט האַט היינט אויף מיר אָ וויי געטאן
 מיט דעם אָטעט פון נאָלדיקן אַמאָל.
 ווי כ'הָאָב דֵּיר נָאָר דָּערזָען,
 אוֹזְוֹן דֵּיר פָּאָרְפָּרְעָמְדָקִיט צוֹוִישָׁן מִיר אָוֹן דֵּיר
 (דוֹרְדָּי אַרְנְלָאָגָג צְעַשְׂיָדִיט זַיְוָן)
 פָּאָרְשָׁוֹוָאָונְדָן ווי אָ לַיְכְּטָעָר נָעָפָל,
 וועָן דֵּי זָוָן נְיִיט אָוּתָא.
 כַּיְוָן חָאָרִיךְ האַט פָּאָרְפָּרְעָיד געטאן אָ לַיְכְּטָן צְיָטָעָר
 ווי עַס צְיָטָעָר אוֹפָּר אָ בְּלָעָטָל
 פָּוָן קְלָיָן וּוּנִיטָס בָּאָרִיךְ.
 אוֹזְוֹן עַס חָאָט דֵּיר מִין בָּאָגָעָר גַּעֲקָשָׁת שְׁטִיל אַיְן גַּעֲדָאָנָה.

ווי אָ וּוֹאָנֶט אוֹזְוֹן אָבָעָר אַוִּיסְגָּעוֹוָאָקָסָן
 בָּאָלָדְדִּי גַּעֲגָנוֹוָאָרָט צוֹוִישָׁן מִיר אָוֹן דֵּיר.
 טְוִיְוָנְטָעָר גַּעֲפָאָרָן פָּוָן „מְטָאָכְבִּיטָן“
 הָאָבָן נָאָכָאָנָאָנד גַּעֲהָוִיעָרָט אָבָעָר אָונְדָן,
 אוֹזְוֹן פָּאָרְפָּאָלָגָט דֻּעָם נָאָלְדִּיקָן אַמָּאָל
 וּוֹאָסָה האַט גַּעֲטָרוֹנָקָעָן זִיךְ אַיְן רְוִיטָעָתָהָמָעָן צוֹוִיפָּל.

אָ הָאָרְבָּסְטִיקָעָ פִּיְוִיכְטָקִיָּט האַט אָ בְּלָאָזְוָן געטאן,
 אוֹזְוֹן עַס הָאָבָן זִיךְ גַּעֲנוּמָעָן לְעַשְׁן אַיְן מִין בְּלָוָט
 דֵּי רְעַגְּנָגָעָן פָּוָן מִין בָּאָנְעָה,
 ווי עַס לְעַשְׁן זִיךְ בָּאָגִינָעָן אוֹסָס אַיְן הַיָּמָל מָאָרְגָּנְשָׁטָעָרָן.
 דֵּי אַיְוָנְגָעָרְדִּיְמָלְטָעָ פָּאָרְפָּרְעָמְדָקִיָּט
 אוֹזְוֹידָעָר אַוִּיסְגָּעוֹוָאָקָסָן ווי אָ וּוֹאָנֶט צוֹוִישָׁן מִיר אָוֹן דֵּיר.
 אָ גַּרְוִוָּעָר וּוֹאָלְקָן פָּוָן גַּלְיוִיכְנִילָט —
 האַט מִין הָאָרָץ אוֹיפְּסָנִי פָּאָרְצָוִיגָן.

ברינו

ס'איז דא א פרויד וואס קווולט אראים פון בריוו,
וואי ס'ג'ויכט א שיין פון פרויד אין גלאקזעליקע אויגן —
ווען זוי קושן אומבארייט א יעדער אוט — ווי א היראנליות,
וואי א העלן צייכן — פון א לאנג דערווארטן רעננבויגן,
וואס נערט דאס הארץ מיט פרויד שטיל זוי א מיט,
וואס קינדרער הרן פאָרֶן שלאָפּ מיט האַלבּ-פאָרְמָאַכְטָע אַוְיגַן.

ס'איז דא א צער וואס וויננט אראים פון בריוו,
וואו ס'קלאנט א פֿאָרגעפֿיל פון קומענדער אַנטוּישׁונג.
ווען יעדער שורה טינט איזו נאכטיק-שׂווארץ און טיף,
וואען ווערטער רויישן מיט דעם רוייש פון נאָך-בָּאָרוּישׁונג.
און ווי די אַומְעַט-שְׁפָרָאָך אֹוֵיפּ שׂוּבָן, אין אַרְגְּנְטִיףּ,
טריפּוּן ווערטער, טראָפְּנָס-סְּסָם-יְקָע-אַנטוּישׁונגן.

איין האנט האט אָפְט געשריבּן בִּידְיעַ בריוו.
צווישן אַיְונָעָם אָן דעם צוּווִיטַן די פֿאָרעַנְדָּרְקָע, די צִוְּיט, —
האָט אַוִיסְגַּעֲבּוּיְעָט אָן דּוּרְכְּנָגְרָאָבּוּ אָן אַפְּגְּרוֹנָט טיף.
וואי נַעֲפְּלָעַן האָבָן טָעַג אָן נַעֲכָט פֿאָרוּחִילַט די ווּוִיט,
און די צַוקְנוּפְּט אַיז גַּעַוּאָרֶן — אַ זִּינְקָעְנְדִּישׁע שִׁוףּ,
וואס ס'הָאָט מיט שְׂוִים פֿאָדְשְׁלוֹנְגָעַן די פֿאָרעַנְדָּרְקָע, די צִוְּיט.

אין رو פון ווונט

יעדר טאג, ווי א ביוזער פיראט,
בארויבט אונדו פון בלענדיקער שיין :
און שוארץ ווי א פריינטס א פאראט —
ליגט די פרייד דא אין אָרְעַמֵּס פון פיין.

עם קרייציקט א נײַ אָן פֿאָרְשָׁוּעָנְדַּט
אונדווער יעדן באנער אָן מיראַיש ;
אונדווער מי — אָין דאס פֿיעֶר ווֹאָם ברענט,
אונדווער צייט — אָין דאס גְּרוֹלָאָכָּע אָש.

נאָר ווּעַן די נאָכְט, ווי א פֿרְדְּלָאָכָּע טוֹיב,
צעשפרויט אִירָעַ פֿלִינְג אָין פֿלִין,
שטעלט אָפּ זיך דער מאָניַּקָּר דָּוִיב —
אוֹיפּ צייט, אָן אוֹיפּ פֿרְיוֹד אָן אוֹיפּ מִין.

דאָן ברענט מִיד אָין رو פון פֿיר ווּנְט —
דער פֿיעֶרדיַּקְנָאָכְטָלָאָכָּע שִׁימָעָר :
וּאוֹ דוּ נְעַמְסַט אוֹיפּ מִיט תְּפִילָהָקָע הָעַנְט —
די נאָכְט אָן מִיךְ אִין דִּין צִימָעָר.

וּאוֹ סְפָרְיוֹת אָוִים אלעַמְפָּל אַ שיַּין —
אוֹיפּ דָּוִה, אָן אוֹיפּ מִיר, אָן אוֹיפּ ווּנְט :
וּאוֹ דּוֹרְשְׁטִיכָע טְרִינְשָׁעָן מִיר ווֹיַּן —
פֿון זְוּרטְעָר אָן צְעַרְטָלָעָנְדָע הָעַנְט.

וְעַנְתָּן

ל'יבטיקע, ל'ויטערע אַוונטן,
אומרו געציימט אַין פִּיר ווענט :
כ'האָב פֶּאֲר דִּין פְּלָאָטָעָה, דִּין נָאָעָטָן —
זָאָרְגְּנָאָזָן נָאָכְטָדְרְוִישׁ פָּאָרְבְּרָעָנָט.

כ'האָב טָעַג אַין אַן אָפָעָנָעָר תְּפִיסָה,
קִוְּטוֹן — פָּאָרְצְיוֹגָן אוֹוָה הָעָנָט.
אוֹיפְּבָּלִי — דָוָרָךְ פְּיִינְלָאָקְיִיט זִסְמָעָה,
דוֹיְמָעָן — אַין נָרְעַנְיָז פָּוָן ווענט.

אַיְצָט נָעָמָעַן זִיךְרַיְכָעָר מִישָּׁן —
שְׁוֹתְּפָהָוָע פְּרִיְיָן אַון סָם.
וּוְ פִּינְגָּעָר בָּאָרְיָר מִיט קְלָאָזְוִיָּשׁ —
שְׁפִּילָט מִיט מֵיָּוָן בְּלוֹט זִיךְרַיְכָעָר פְּלָאָט.

בָּיו טָוְנְקָעָלָע מִידְקִיּוֹט, וּוּ שִׁפְּנָן,
נָעָמָט וְעַנְלָעָן דָּעָר חֹשֶׁךְ אַנְ-סָוָה,
אוֹן דִּי מִיטְנָאָכָט הַיְּבָט אַן אוֹוָה אָוְנָדוֹ טְרִיפָן :
רוּ אוֹן חְלוּמוֹת, אוֹן שְׁלָאָגָט.

ס'האט נאט

ס'האט נאט געשענטט מיר :
 הענט אפֿאָר ווי האמערט שועערע,
 פְּלִוְיְצַעַם בְּרוּיט אָזֶן פָּעֵסֶט —
 טְרָאָג אַיך גּוֹטְמוֹתִיך זְיוֹן לְאַסְטִ פָּוּן לְעַבְנָסִיאָךְ,
 ווי ס'טְרָאָגֶט אַ הַלְּפָאָגֶט אַוְוָה זְיוֹן רִיזְדְּקָרֶק אַ פְּלִיגֶן,
 אָזֶן אַיך בענטש אַים יְעָדָן טָאגֶן דֻּעָרְפָּאָר.

האט אַבְּעָר אַוְוָיך אַ קִינְדִּישׁ הַארְץ
 גַּעֲשַׁעַנְטַט מִיר נָאָט :
 וּוֹאָס צִיטָעָרֶט וּוּי אַ הַאֲרָפָע אַוְוָיך
 פָּוּן יְעָדָן לְיִיכְתָּן זְוִינְטְּבָאָרִיהָ,
 אָזֶן ס'וּוּעָרֶט פָּוּן יְעָדָר שִׁוְינְעָרֶט פְּרוּים אַ בְּלִים
 גַּעֲפָאָגָגָעָן אַין אַ לְיַבְעַנְעַי,
 וּוֹאָו ס'צָאָפְּלַט וּוּי אַ פִּינְגְּלַע זְיךָ הַיְלְפָלָאָו —
 אָזֶן אַיך בענטש אַים צָעַן מָאָל יְעָדָן טָאגֶן דֻּעָרְפָּאָר.

ו

רְוַעֲנָן

לוּעָגָן

וועגן און וועגן, און וועגן,
און אומעטום שטרוייכֶּל און צער :
ווײַ טײַכְּנַדְּפָּאָרְפָּלְיִיךְ מיט די ברען —
שפְּילְט זיךְ מײַן זעל מיט געפָּאָר.

שְׁפֵילַ זִיהַ, מִיּוֹן זָעַלַ, אָנוֹן אַנְטְּקָעָנַן —
די נַאֲכַת קַמְתַּן אָנוֹן דַּעֲקַת אָנוֹן בָּאַלְדַּן :
וועגן און וועגן, און וועגן,
סִין אַיְוָנָעָר זָעַט פִּירַן צַוָּה.

בָּאָמִים

א בלוילאכע, און נעפל איזיינגעעהילט האט זיך א מילדע נאכט
אייבער דעם יםצענט פארשפרויט.

עם האבן שטערן חעל און חימל הוויך געלויוכטן, א ווינטַל האט געוועיעט,
דער ערלום איז אַלְזַ ווַיְיָנִיסְעָר אָוֹן ווַיְיָנִיסְעָר גַּעֲוָאָרֶן, בא דעם ברען
פֿוֹן יִם צְעֻזּוּיט.

בלוייז וואָרְנוּטְזּוֹאוֹ האט זיך א פָּאָרְלַ אַפְּאָרְלִיבְּטַס גַּעַשְׁפִּילְטַ אָוֹן
זָמָה, ווַיְיָנִידְעָר קְלִינוּנְרָהִיט,

אָוֹן ווּעָן נִיט ווּעָן האט זיך א עַגְּלָשִׁיאָה, פֿוֹן ווַיְיָנִט גַּעַטְרִיבְּן, שנעַל
פָּאָרְבִּיְּגַעַשְׁיִיפְּט.

אָוֹן סְ'הָאָט פֿוֹן ווַיְיָטְזּוֹן אַפְּגַעַלְגַעַן א גַּעַלְעַטְעָר הַוֵּיך פֿוֹן חַבְרָה יוֹנָגָן
וּוְאָס לְאָכְטַ אָוֹן שְׂטִיפְּט.

אָוֹן טָאנְצַט, אָוֹן זִינְגַט, אָוֹן ווַיְיָסְט נִיט פֿוֹן קִין זָאָרָג, אָוֹן ווַיְיָסְט
נִיט פֿוֹן קִין פֿוֹין,

אָוֹן אַיז פֿוֹן יָוָגְנְטְּלָסְט, פֿוֹן פְּרִישְׁעָרְלְוָפְּט, אָוֹן יִםְגְּנָעָרָך
פָּאָרְשְׁכּוֹרְט ווַיְיָפּוֹן ווַיְיָגַעַן.

סְ'הָאָט אַפְּטַמְּאַל זיך פָּאָרְבִּיְּגַעַשְׁיִיפְּט א פִּישְׁעָר אָוִיפְּן פִּישְׁגַעַפְּאָגָן,
א ווַיְיָטְעָר קְלִינוּנְרָהִיט האט צָו נַאֲכְטְגַעַבְעַט גַּעַרְפּוֹן, מִיט אַמְּאַנְאַטְאָנָעָם
גַּלְיָזְנְלָאָזְנְלָאָגָן.

סְ'הָאָט נָאָעַט דָּעָרְבִּי גַעַרְיָצְט א גְּרוּיָה,
אָוֹן איַיבָּעָן הַימָּל האט זיך אַרְוָמְגַעְשִׁיפְּט א בְּלָאָסָע דַי לְבָנָה שְׂטִיחָה,
אָוֹן ווַיְיָגַעַן פְּרוּי קָאַפְּעַטְיוֹשׁ נַאֲכָנָאָנָד אָוֹן יִם ווַאָסָעָר בְּאַקְוּסָט
איַר פְּנִים שִׁיּוֹן.

אָוֹן אוֹיָף א פְּעַלְזְוַשְׁפִּיְּזִי נִיט ווַיְיָט פֿוֹן ברען אָוֹן יִם בֵּין איַר גַעַלְגַעַן
אוַיְסְגַעְזְוִינָן אָוֹן דַעַר הַוֵּיך אַלְיָוָן.

און צוגעוזן ווי נאכאנאנדר עם ברויות דער ים, ווי אומראאיך
 ער טרייבט אַ וועל נאך וועל צום ברגע,
 ווי זוי צעללאגן זיך אָן פעלז'רשיין, און ס'קומען אנדערע באָלד אָן
 און כ'חאָב נזוכט אִין דעם אַ צוועך,
 נאך וואָס? און צוליב וואָס? און ווער? און בייז ווי לאָנג?
 און ווי דער ים האָט אויך גענומען רענו זיך אָן אומראאישער אִין
 מײַן מוח דער גדראנס:
 דאס לְעֵבֶן דויערט קוראַ, לְיַעַן אַיּוֹ פֿאַרְגַּעֲנְגַּלְאַךְ, שְׂטָאַלְעַץ אַיּוֹ פֿוּסְטַ
 אָן רָום האָט קִין ווערט,
 ס'אַיּוֹ נְלִיכָּס פֿאַרְאָן אָן לְעֵבֶן אַזְוִי ווַיְיִינְק אָן לְיִידָּן אַזְוִי פֿוּלַּ
 אָן ווער ווַיְסַט וואָס אַיּוֹ נְאָכָּן לְעֵבֶן עֲרַשְׁתַּ בְּאַשְׁעָרַט?
 נאך וואָס? און צוליב וואָס? און ווער?
 אָמְזִיסְטַּ, אַיך האָב קִין עַנְפְּטַפְּרַע נִיט גַּקְרָאָן!
 עַס אַיּוֹ פֿאַרְבַּי אַ שְׁעָה נאָך אַ שְׁעָה, אַיּוֹ מְרוֹחַ זִית האָט
 נְרוּי גענומען טָאנָן,
 אָן מִיט אַ בְּלַעַנְדְּנִידְקָעַר זָוַן אָן שְׂטָרָאָן נְאָלָד האָט זיך אַ נְיִיעַר
 זומער טָאג צְלָאָכְטַּ,
 אַיִן דִּי שְׂטִיבְּלָאַךְ באַ דעם יִם, האָבָן באָלְד פּוֹן שְׁלָאָף דִּי מענטשָׁן
 אַוְיִפְּנָעָוָאָכְטַּ,
 אָן אַיְנְצִיקְוָוָו אָן פֿאַרְלָאַכְוָוָו, ווי נְעַכְּטָן אָן ווי אַלְעַ הַיְמָע
 זְוִינְגָּן ווי גַּעֲקוּמָעַ דָּאָרָט זיך באָדוֹן, דעם יִסְגְּעַרְך גַּעֲנִיסָּן,
 נאָך אָן אַוְיִמְעָמָעָטָעָרָטָעָר פּוֹן שאָרָפָן פֿיוֹן, פּוֹן טְרִיבָּעַ סְפָּקָות
 בין איך אַ שְׁטוּמָעַר לאָנגָג, נאָך לאָנגָג אַזְוִי גַּעֲלָעָן,
 מִין בְּרוֹדְעָרְפֿאַלְעַז אַיּוֹ יִם, האָט אַ פֿאַרְכְּמוּרְעָטָר קָאָן זִיְּן, ווי אַיך,
 גַּעֲטָאָכְטַּ דָּאָסְזַעְלָבָעַ, אָן שְׁטוּמָן ווי אַיך גַּעֲשָׂוִינְגָן...

י' ל

אַ שְׁטוּמָעַ מַאֲמֻעָדָרֶה,
וְעַם הָעָגֵט אִיבְּרָעַ מִיר אַיִן מַוְתָּן בְּלֵי פָזַ יָאָרֶן —
וּוֹוִי אַ שָּׁאָרְפָּעַ שְׂוּעָרֶד
דַּי שְׁרָעַ פָּאָרָן טְוִימַט,
אָאוֹן רַוִּיבְּטַב באַ מִיר דָעַם שְׁלָאָפַא אָוֹן רַוִּיבְּטַב באַ מִיר דָי רָוַי,
כְּכַאְשָׁטָשׁ וּוֹיְסָמַן וּוֹיְסָמַן אַיךְ גָּוָטַם, אַ מַוְתָּרְעָדָרֶה,
אָאוֹן עַרְגַּנְיָז וּוֹאַוְ פָּאָרְגַּנְדְּוִיקְסַט זַיְקַע דָעַר לְעַנְגְּסָטָר וּוֹעַגַּג,
אָאוֹן עַסְדוֹן דָעַר בְּרוּיטָמָטָר יַם דָאָךְ הָאָבָּן וּוֹאַוְ אַ בְּרָעָגַן,
וּוֹוָאַסְטָמַט אָוֹן שְׁטָעַלְטַד דָעַם לְזֹוֹפַ פָזַן זְיוֹנָעַ כּוֹאָלְיָעַס אַפְּ.

וְיוֹם בָּא חַעֲפֵט נְאָכָנָנֶר זֶיךְ מִינְעָ פִּים מִיטְ דִּיר,
אָאוֹן וְיוֹי אַיךְ קַוְשׁ דִּיךְ נְאָכָנָנֶר מִיטְ מִינְעָ טְרִיטָם,
בְּכָלִיט אַוְיפְּ אַיִן הָרָץ בָּא מִיר אַ לִיבְשָׂאָפְט זֶיךְ אַ לִיהְ,
פָּפָּאָר מִין יַעֲדָר רְגָעַ לְעָבָן וְאָסְ פָּאָרְשָׂוִינְדָט
אָאוֹן מִישְׁטָמַז זֶיךְ וְיוֹי אַ טְרָאָפְן וְוָאָסָעָר אָוִים אַיִן טְיַיךְ פָּזְ צִוְּתָם,
אָאוֹן קַעַרְט זֶיךְ קַיְנוּמָאָל שְׁוִין צְרוּרִים.
וְעוּרְטָפְנִיכְטָמַז מִין בְּלִיקָה,
וְעוּרְטָפְנִיכְטָמַז מִין לְעָבָנְסְפְרִירָה,
כְּאָטָשׁ וְיוֹיָסְן וְיוֹיָסְ אַיךְ גּוֹט —
אָאוֹן אַלְצָי פָּאָרְגָּעָנְגָּלָא אַיִן וְיוֹי רְזִיךְ, וְיוֹי וּוֹינְטָם,
אָאוֹן דָו אַלְיוֹן בְּזִוְתְּ בְּלִוְיָה פָּזְן אַלְעָ צִוְּיָהָן אָוֹן פָּאָר אַלְעָ צִוְּיָהָן —
יְשָׁהָן אַיְנוּמָם עֲרַשְׁטָמַז אָוֹן לְעַצְמָעַ וּוֹוָן.

איך וויאים עם לוייטערט זיך די פיין
 און עס געדוויינט ניט די פרויה,
 אוון דו אלזין בלוייז שטומע מאמעערד,
 מאכסט קיינמאָל ניט קיון אונטערשייד —
 פון גראַטען חכם בייז צום גראַטען נאָר,
 פון שקלאָפּ ביז האָר —
 פון אָרים ביז צו רײַד —
 שענקסטו אונדוֹז אַלעמען גלייך, רוי,
 אוון שלינגעט אונדוֹז אַלעמען איין גלייך.

א גוטע מאמעערד, איך וויאים דאס אַלְאָז,
 און דאָך פֿאָרְלַאָגָן איך רום און פרויה,
 און ב'וּיל ניט זינקען אומבעמַערקט אוֹוח אִיבּוּיך —
 איין אָפְּגַּרְוָנֶט פון פֿאָרגְּנַעַסְנָהוּיט !
 איך ווּיל ניט זיוֹן אַ שְׁמַעְתְּרַלְיָגִן —
 וואָס טָאנֵצֶט זַיְן לְעֵבָן אַרוּם אַ פֿוּיעָר — איין אַ רְגַע אָזֶם !
 אַ מאמעערה, איך וווער פֿאָרְצַעַרט פון דְּרָאָגָן —
 פון ווּלְעִין זיך דְּרָטְרָאָכְטָן, זַיְן :
 אַ שְׁתַּעֲרָן הָעַל, אַ זָּוּן ווּאָס בְּלַעַנְדָּט,
 און ב'וּיל מַיְוִין לְעֵבָן זָאָל אַן אִיבּוּקִיּוֹת גַּעֲדוּרָן
 אָוּן שְׁטָאָרָבָן זָאָל איך אַין דָּעַר יוֹנָנָט, וְוי אַ רְיָן.

בְּאַטְשׁ ווּוִיסְן ווּוִיסְן איך גּוֹט :
 אָז עַגְנִיּוֹן ווּאָוֹ פֿאָרְעָנְדִיקָט זיך דָּעַר לְעַנְגָּסְטָעָר ווּגָגָן
 אָוּן סְמוּז דָּעַר בְּרוּיְטַסְטָעָר יִם דָּאָךְ הָאָבָן ווּאָוֹ אַ בְּרָעָגָן
 ווּאָס צָאָמָט אָוּן שְׁטַעַלְטָט דָּעַם לְוִוְּה פִּוְן זַיְנָעַן כּוּוֹאָלִיעָם אַפְּ.
 אָוּן עַס הָעָנָט אִיבּעָר מִיר אַין מִיטָּן בְּלִי פִּוְן יָאָרָן —

וּוְאַ שָׁאָרֶפֶעֶשׂ שָׁוֹעֲרֵד
די שְׁרַעַק פָּאָרָן טְוִימָטּ
די שְׁרַעַק פָּאָר מִיּוֹן לְעָבָן —
וּוְאָסּ וְאָל נִיטּ גַּעֲדוּעָרָן וּוְיְדִי לִיכְטִיקְיִיטּ —
נָאָר אָן דָּעָר לִיכְטִיקְיִיטּ — פָּוּן בְּלִיאַן.

אין שפיטאָל

וואונדריך פֿלאַמֶּט דָּ אֹוִיפֶּ דַּי שְׁוִיבָן
רוּיטַּ דַּי זָוֵן, וּוּעַן זַי פֿאָרְגַּיּוּט,
קראנקַּשׁוּעַסְטָעַר — מְלַדָּע טְוִיבָן,
שְׁוּעָבָן לִינְדָּר אַין זְוִים גַּעֲלִיּוֹט.

לְאַנְגָּעַ רִיעָן וּוּיְסָעַ בְּעַטָּן,
בְּעַטְגָּעוֹאָנַט וּוּי זְוִיסָעַר שְׁנַיִּי :
גַּעַלְעַן, וּוּאַסְעָנַע סְקָעַלְעַטָּן,
דְּרִימְלָעַן וּוּאַכְעָדִיךְ אֹוִיפֶּ זַי.

שְׁאַרְפָּעַ רִיחָות פָּוָן רְפָאוֹת
וּוּי אַ וּוּיְרָוךְ זַיְךְ פֿאָרְשְׁפְּרִוִּיט :
צִיטָּעַדְיַקָּעַר וּוּי נְבוֹאָות
נְעַמְתָּ מְעַן אֹוִיפֶּ דַּעַם דְּאַקְטָאָרַט רִיְּהָ.

סְיֻוִּילָעַן זַיְךְ וּוּי שְׁוֹוֹאַרְצָעַ זְוָוָנְדָן.
סְרָאַנְקָע, פֿיְינְעַנְדִּיקָע טָעָג.
מִיטַּדָּר נְאַכְטָן וּוּרְטָן אַנְגָּעָזָנוֹן —
וּוּי אַ פְּלָאָם אַין קָאָפֶ — אַ שְׁרָעָפֶ.

איַין גַּעֲפִיל בְּלֹויִוִּי אִיצְטַּ פֿאָרְבְּרִידְעָרֶט
יעַדְן קְרָאַנְקָעָנָם, שְׁטוּמָעַן דָּוָף :
זַאְלַ דַּי נְאַכְטָן וּאַסְמָהָאָט גַּעֲנִידְעָרֶט
בְּרַעֲנָגָעַן רֹו דַּעַם מִידָּן גּוֹת.

וואויל איז דעם וואס וווערט אנטשלאָפַן
ביזן בלויין מארגנֿישׂין ;
דער וואס וואכט דעם ווועט באַשְׁטְרָאָפַן
די פֿאַרְצְעֶנְדִּיקָע פֿוֹן.

דער ווועט זען מיט וואכע אָוָונָן —
(אוֹ ס'וועט אַים דורך אַ נְרוּיל)
וּוְיַי ס'אַיז דער טוּיט פֿאַרְבִּינְגָעֶפְּלוֹוָן
קושנְדרִיך אַ שבְּנָס מְוִיל.

אָוּנוֹת

א

מייט דער בלויקייט פון דעם קומענדיין אוננט גיסט זיך אַ רואַקייט אַ מילדען און מיינע גָּלוּדער :
הימלען — מייט די הענט צו גרייכן אַזוי נאָענט ווי די שטערן נײַען שטיל אַין מיר אוּפְּ לִידָעֶר .

די נאָכט קומט אַן אוּפְּ זִוְּדְּגָּרְדְּוּישׁ פון פְּלִינְגְּ צעַבְּלָעַן זיך אלֵאָ ברוּנָה, ברוּטָר מִינָּע אָוִינָן :
אוּן אַיך קוֹס — ווי אַין פְּנִים פָּאָר אַ שְׁפִינְגְּ דער אַיְבָּקְיִיט אַרְיָין גְּלִיכְך אַין די אָוִינָן .

ב

כ'האָב שאָטָנָדָיק אוּפְּ דער ערְד זיך אוּסְגָּעָצָוִינָן
פָּוּן טָאנְקָן גָּעָרוּישׁ אַ פְּיִינְלָאָך מִידָּעֶר
אוּן שְׁטוּם גָּעוּוֹאָרָן דָּאָם גָּעוּוֹיָן פָּוּן מיַנְעָן גָּלוּדָעֶר
אוּן כ'האָב מִיט אָוּנָטְבָּלְיָוִי גַּעַשְׂטִילָט דעם דָּרָשָׁת פָּוּן מיַנְעָן אָוִינָן .

כ'בּוֹן ווי אַן אַלְטָעָר דָּעָמָב אַ שְׁטוּמָעָר אוּפְּ דער ערְד גָּעָלָעָן —
די הענט מיַנְעָן, צוּוִי אוּסְגָּעָצָוִינָן ;
אַ נִיטְגָּעהָעָרָטָע שְׁטִילְקִיּוֹת, ווי דָּאָם לְעַצְטָעִישְׁוֹיָגָן,
הָאָט שְׁטוּם פָּאָרְטְּרוּטָט מִיט דעם סָוֶר פָּוּן אַלְעָ וּוּגָן .

ווערטער

שיכטן שטוויב האבן באדרעט מיין זעל,
איין יונגען לויוף פון מיינע ווילדע יאָרֶן:
האָב אַיך שווין פִּיל פֿאַרְנָעָסֶן, נַאֲר וּאַס כְּגַעַדְעָנָק שִׁוְינָט הָעַל,
וואַי שְׂטָעָרָן אַיְנָסֶם הַיְמָל פָּוּן מֵיְן זְכָרוֹן.

כְּגַעַדְעָנָק קְוִים לִיבָּע פְּנִימָעָר פָּוּן מעַנְעָר, פְּרוּעָן,
סְמִיך בְּיֹזָע בְּלִיאָן — אוֹן וּוּאַונְדָּעָרְשִׁיְנָע עַרְטָעָר.
נַאֲר לִיב וּוְיַאֲרַגְנַּזְבְּלוּמָעָן טְרִינְקָן פְּרִישָׁע טְוִיעָן —
הִיְתָ אַיך אַפְּ דָעַם דּוֹפֶט פָּוּן זְיוּעָרָע וּוּעְרָטָעָר.

שיכטן שטוויב האבן באדרעט מיין זעל איין יונגען לויוף פון יאָרֶן,
אוֹן דָאָר גַעַדְעָנָק אַיך וּוּעְרָטָעָר לְוִיטָעָר פְּרִידְוָן —
וּאַס זִינְגָעָן נְאַכְאַנְאַנד אַיְן מֵיְן אַוְיעָרָן.
אַיך גַעַדְעָנָק אַוְיך וּוּעְרָטָעָר — שְׁטָעְבִּיס — וּוְיַאֲרָן,
נַאֲר כְּגַעַדְעָנָק זַיְך מִיט דָעַר לְאַסְטָט פָּוּן בְּיַדְעָנָיְתָ צַעְשִׁירָן,
מיְן זְכָרוֹן טְרָאָנָט זַיְך בְּיַדְעָאָן באַדוּעָרָן.

א ת פ י ל ה

פָּאַרְלָעָשׂ אֵין מִיר דָּעַם שְׁוֹוָאַרְצָן פֶּלְאָס פָּוּן שְׁנָאָה.
 פָּאַרְצָעָר אֵין מִיר דָּאָס נִיפְטְּצָעָוָוִיקָם פָּוּן קְנָאָה.
 פֵּיר מַיְךְ אֹומֶר אַיְבָּעָר שְׁוַיְדָעָרְיוּעָעָן פָּוּנָ'ס לְעָבָן —
 אָוָן לְאַמְּיךָ הָעָרָן, זָעָן, פָּאַרְשָׁתְּיָין אָוָן — פָּאַרְגָּעָבָן.

זונ-פארנאנג

עם שווימען ווי וויסע פרענץ'יזיכנס —
 זעקם וויסע שוואנען,
 אנטקען דעם פאָרנַאַכטִיך
 סודותפֿולְן קינגריך.
 דער אָוונַט ווערט באָנְרוּסַט,
 מיט אָ מאָנְאַטָּאנַט גַּרְלִיך אֹוֵיפֿ לאָנַען,
 אָוּן מיט אָ מֶרְהַשְׁחָרְהָדִיקְן קוֹוָאַ-קוֹוָאַ
 פֿוֹן די וְשָׁאַבְּעַס אִין דַּעַם טִיך.

סָאוּעַס אָוּן פְּלַעֲדָרְמִיּוֹן קְרִיבֵן אָרוּוִים
 פֿוֹן זְיוּעַרְעַ נְעַסְטַן-לְעַבְּהָר,
 אָוּן לְאָזְן זִיךְ אָוּעָק
 אֹוֵיפֿ נְאַכְּטַ-גְּנִיעָנָג שְׁפָאַצְּרַן.
 אִיּוֹ מְעַרְיבְּ זְיוּט דַּעַר הִימְלִזּוּם
 וְוי אָ וְאָוְנְדַעְרְלָאַכְּבָּעַר פְּאוּוּ עַפְּכָבָעַר
 מִינְיַעַטְ-זִיךְ, אָוּן בְּרַעַנְט,
 אָוּן וְועַרטְ פְּאָרְבְּרַעַנְט אִין פְּלַאַמִּיקְעַ קָאַלְיַרְן.

מייטנאנקט שעהן

שטיילע שעהן.
 מיט לוייטערקייט געזאלבטע מייטנאנקט שעהן.
 כ'האָב ווי קינדרער, שטייל, פֿאַרְוּוִינְגְט מיט נאכטְדוֹ
 אלע מיינע באַטְאַגְּיַקְעַן זָאָרְגָּן.
 אַיצְצָט פֿאַלְטָט אַ מאָטְעָר שֵׁין פֿוֹן לִיכְטָט
 אוֹפֶּה מִיר אָוָן אוֹפֶּה דַּי בִּכְעָר אוֹפֶּה מִין טִישׁ,
 וּוֹאוֹ אַיךְ אַטְעָם מיט דֻּעָם סָוד פֿוֹן אַיְבִּיקָּעַ וּוּרְטָן.

די אַורְאַרְדְּאַלְטָע וּוּזְהִיִּת
 נעַמְט בָּא דַעֲרָה האַנט אָן מיַן פֿלְאַטְעַרְדִּיקְן גַּעֲדָאַנְק
 אָוָן קְרִיוֹזֶט מיט אִים אַיבָּעָר די גַּעַצְעַלְטָן פֿוֹן גַּעַשְׂיַבְטָע.
 פֿוֹן שְׁטוּמָעַ לְעַבְנְסְלָאָזָע בְּלָעַטָּע,
 גַּעַצְעַרְטָלָט פֿוֹן מיַינָּע בְּלִיְקָן,
 וּוֹאָכָן אוֹיָה גַּעַשְׁטָאַלְטָן
 באַהֲוִיכָט מיט דֻעָם בְּשָׁוֹפֶן וּוֹאָרט —
 אָוָן פֿאַרְטְּרוּיעַן מִיר דֻעָם סָוד —
 פֿוֹן אַיְבִּיקָּעַ מַעַנְטְּשָׁלָאָכָע לִיְדָן,
 פֿוֹן אַיְבִּיקָּעַ מַעַנְטְּשָׁלָאָכָע פֿרִידָן.

פֿאָרְטָאָגָן

ווען עס זילבערט זיך דער מאָרגַן שווין אויף גאָסֶן,
אוון מילך-טורגעער לוייפַן שווין אויף שטינַן,
ווען ס'פֿעדערט זיך דער טאג אַין בלענדענדיקע פֿאָגַן
אוון וועקט צו נײַע נידערלַאנָגָעָס אַוֵן צו נײַע זִוָּן.

טרעפעט : כ'רַיִס אָפּ מַיִין קָאָפּ פָּוֹן ווּיְיךָ-גַּעֲנָיוֹלָטָן קִישָׁן.
כ'וֹיְשָׁ אָפּ דַּעַם טַוִּי פָּוֹן שְׁלָאָפּ אָוִיתָ מַיִינָעָ אָוָגָן.
מַיִין הָאָרֶץ אַיְזָ לְוִיטָר ווּ פְּרִימָאָרְגָּן תְּפִילָה פָּוֹן דָּרְרוֹוִישָׁן.
ווען ס'צִירָט זַיְעָרָ פְּרוֹמוּעָר גַּלוּבָן זיך אַין פָּאָרְבָּ פָּוֹן רָעַנְבּוֹינָן.

ס'בְּלִיּוּן בִּילְדָּעָר אָוִותָ אַין מִיר אַוֵּן וּזְאוֹנְדָּעָרְלַאֲכָעָ שְׂוּרוֹת
פָּוֹן לְיִדְעָר, ווּאָס פְּלָעָגָן מִיד פָּאָרְפָּאָלָגָן אַוֵּן מִיד רָעָנָן :
כ'גַּעַם אַנְגָּעָן רִידָּ פָּוֹן נִישְׁטָ-פְּאָרְטְּרוֹיִיטָעָ בשְׂוּרוֹת —
אוון כ'גַּיְזָ מִיטָּ זָוֵן אַוֵּן וּוֹינָטָ דַּעַם טָאגָ אַנטְקָעָן.

מַיִין זָעַל, אַין פְּלָאַטָּעָר, ווּ אַ יְומָטוּבְּרִיךָעָ פָּאָן אַרְוִיסְצָהָעָנָגָעָן.
מַיִינָעָ גַּלְיָדָה — לְיִדְעָרָ פָּוֹן אַ לִיכְטִיקָן גַּעֲזָאָגָן,
אוון ווּאָס עַס זָאָל דַּעַרְטָאָגָן מִיר שָׁוֵין נִישְׁטָ בְּרָעַנְגָּעָן,
— אַ דָּאנָס.

אי צט

אייצט בליען שוין די נעצט דא זילבער-בלוילאך
 און ס'שמעקט די לופט
 מיט הארבקייט שוין פון שנייאיק-זוויסע פרעסט :
 א בלוט-אָרִים עַל בְּנֵה גְּלִיטְשֶׁת זַיְק אַיבָּעָן הַיָּמֶל מִילְּדָפָּרְטָרוֹילָךְ
 און בּוֹזָאָרֶט דָא אָפְּ דַי טָעָג, וּי הַיְמִישְׁ-לְיֻבָּע גַּעֲסָט.

פֿון וַוְוִיטְנֶס זַיְק פַּעַלְדָּר אָפְּגָנוּזְעוּמָרְטָע וּוְאָס צַיְעָן זַיְק אָומְנְדָּלָאָךְ,
 אָוּן שְׁפָעְדִּיקָע סְטָעָרְטָע אָוּסְגָּעְשְׁטָעָלָט אַיְן רַיְעָן :
 נַיְעַט שְׁוּעָרְדִּיק אָוּפְּ אַיְן מִיר — דַעַר פְּיַין פֿון דַיְעַן נַיְעַט זַיְעָן מִיר —
 נַאֲרָס'וּעָרְטָמְרָט מִיר אָוּפְּ פָּאָרְשָׁטָעָלָאָךְ :
 די פְּרִיְיד פֿון אָוּנוּעָר זַיְעָן צְוֹזָאָמָעָן — וּוּעָן אַיְן צְוֹוַיְעָן.

עַם שְׁפָרִיצְט אָוּפְּ מִיר דַעַר נַאֲעַנְטָרָע יִם, מִיט שְׁפָרְיִי וּי קַיְלָע טְרָעָרָן,
 אָוּן שָׁאַלְתָּט זַיְעָן אַיְבִּיקָא-אָמְרוֹאָק גַּעֲזָאנְג :
 מְעוּוּס צִירְקְלָעָן אַיְן דַעַר חַוִּיךְ וּי וַוְוִיסָע שְׁטָעָרָן —
 אָוּן זַיְנְקָעָן בְּלִיזְיכָּשׁ שְׁנָעָל אַיְן יִם נַאֲרָסְפִּשְׁגָּפָּאָגָּן.

דָּאָס זַאְמָד בָּאָס בְּרָעָג פֿון יִם אַיְזָנְאַלְדִּיקְ-גַּעַל,
 — וּי אַפְּאָרְלִיבְטָעָ פְּרָוִי אַיְזָ וַוְוִיךְ דַי עַדְר אָוּן נַאֲכְנָעָבִיךְ
 אָוּנְטָעָר מִוְּנָעָ טְרִוִּיט :
 אַיְזָ מִיר גּוֹט, וּוּעָן כְּטָרָאָכָּט, אָז מִיְּנָעָ בְּעַסְטָע יִאָרָן לַיְנָן נַאֲרָ פֿון
 יַעֲנָעָר זַוִּית פֿון לְעַבְנָסְ-שְׁוּעָל,
 אָוּן עַם צְיוּטִיקָט זַיְק עַדְשָׁת אַיְצָט אַיְזָ מִיר מִין עַרְלָאָךְ לִידְ.

